

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada .. \$4.00 Elsewhere .. \$4.50

Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 13 Kaina 6c. CLEVELAND, OHIO April-Balandžio 2, 1948 (33-ti metai :: 33rd Year)

TREMTINIŲ GYVENIMO ŽINIOS

KODĖL ŽYDAI NEVADINAMI ŽYDAIS.

Tremtyje gyvenantieji žydai labai nemėgsta kai juos kas pavadina tikruoju vardu. Vokietijos spauda, aprašydama žydų stovyklose dažnai daro mas kratas, suimamus asmenis ir žydų padarytus nusikaltimus prieš prekybos įstatymus, pažymi, kad visa tai padarė, "užsieniečiai" arba DP. Kartais atrodo net neįtikėtina, kad DP stovyklose rasta labai daug visokių prekių ir svetimos valiutos bei dideli aukso kiekiai. Skaitytas betgi nežino, kad visa tai įvyksta žydų, bet ne Pabaltiečių ir Slavų tautų stovyklose. Pastarieji visi yra be-turčiai, o žydų tautybės DP pasižymi turtingumu. Tik blogai, kad nei Vokiečių, nei pačių Amerikiečių laikraščiai nepažymi, kokios tautybės DP visa tai padarė.

KAIP DAINUOJA TREMIAMI I SIBIRĄ

Mus pasiekia žinios, kad ryšium su deportacija SSSR žmonių į tolimą Kolimos sritį prie Lediniuotojo Vandenyno ar į Amerikiečių bolševikams dovanotas Kurilų salas, tremiamieji dainuoja: "Kolima, Kolima, novaja planeta... Dvenadcat miascev zima, a ostalnoje leto" — (Kolima, Kolima, naujoji planeta: 12 mėnesių žiema, o likusieji vasara).

IRO IR TOLIAU TREMTINIUS VERS GRĮŽTI "NAMO"

III DP spaudos konferencijoje IRO informacijos skyriaus vedėjas Dennlingeris buvo paklaustas žurnalistų ką numato IRO daryti kad užkurtus kelių emigracijos stovykloms, kurios "šukuoja" stovyklas, rinkamos tik viengungius, netiesioginiai skaldo šeimas, kuriomis nebus kam rūpintis. Į tai IRO atstovo buvo atsakyta: "IRO nenumato šio klausimo išspręsti kitaip, kaip tik įtikinti tuos asmenis, kad geriausia išeitis jiems yra grįžti į savo kilmės kraštus — repatriuoti. Kitu atveju — jie turės išjungti į Vokiečių ukį. Tačiau IRO mano kad tai bus blogesnis atvejis negu repatriacija."

PABALTYJE VEIKIA "MISKO BROLIAI"

Iš okupuoto Pabaltijo mus informuoja kad ten vis dar tebesidarbuoja "miško broliai". Beveik kiekvieną dieną yra likviduojama kas nors iš komunistų "didžiųjų".

A. upės rajone įvyko aršios kovos. Partizanai buvo apsirėngę Rusų uniformomis ir todėl sovietai sunkiai galėjo juos atskirti nuo savų karių.

AR IRO KOMINFORMO SEKCIJA

Dėl šio lausimo Ponas Dillingeris pasakė: "Tai piktas prasi-manymas". GI IRO repatriacijos valdininkas pažymėjo: "Repatriacijos skyrius rūpinsis įsteigti repatriacinės literatūros knygynėlius. Pabrėžiu, kad mes permažai tos literatūros gauname. Kas interesuojasi, gali tos literatūros auti iš centrinio knygyno. Jeigu mes nesirūpinsime repatriacija, tai neatliksime IRO mums pavestų uždavinių".

Po šių pareiškimo žodžių (II.4.) visiems DP susidarė įspudis, kad IRO tikrai yra Kominformo sekcija. K.P.I.

RUSAI SULAIKO U. S. TRAUKINIUS

Vokietijoje, Bal. 1 d. sovietų milštarė valdžia su-laike U. S. militarišką traukinį ir neleido pervaziuoti per sovietų zoną Vokietijoje į Amerikos dalį Berlyne, dėl to kad Amerikiečiai atsisakė leisti Rusams daryti krata tame traukinyje.

Traukiniui atvykus į Marienborn, Rusų punktą, sovietai pareikalavo leisti padaryti traukinyje patikrinimą, bet Amerikiečiai atsisakė tai leisti. Traukinys negalėjo Berlyno pasiekti ir grįžo atgal.

Raudonieji taip pat sulaike Britų ir Prancūzų traukinius vykstančius į jų zonas Berlyne.

Vakarų alijantai nujaučia kad Rusai rengiasi pagrobti į savo vieny kontrole. Ką tada sąjungininkai darys?

ŽYDAI RENGIA SI VALDYTI

Pasaulio Žydai pasiruošę paskelbti savo valstybės įsteigimą Palestinoje kaip tik iš ten Anglų kariuomenė pasitrauks.

Amerikoj organizuojama jauni Žydai į žydų kariuomenę, kurie vyks į Palestina kovoti už žydų valstybę. Netoli Haifa, Palestinoje, susprogdintas traukinys ir toje nelaimėje žuvo 24 keleiviai. Sako tai buvo žydų darbas, kerštui Arabams.

U. N. posėdis sutiko leisti žydams steigti savo laikiną vyriausybę greičiausiu galimu laiku.

GRAIKIJOJ smarkiai ima veikti prieš banditus komunistus ardančius šalies ramumą. Kalnuose jų lizdai užpuolami ir iš orlaivių sudardomi. Dešimtimis ir šimtais jie nužudomi.

Nuo Vasario 21 užmušta ir sužeista 1614 komunistų, 570 paimta nelaisvėn, 289 kiti pasidavė patys.

WALLACE pradėjo siulytis tarpininkauti Amerikos draugiškam susitaikymui su Rusija. Tai yra jo noras pasireklamuoti ir gauti daugiau populiarumo Amerikoje, kaip kandidatu į prezidentus.

Prez. Truman pasakė, lai Wallace sau keliauja su visa savo trečia partija į Rusiją ir tegul ten sau veikia.

KOVO 30 pravesta naujas sušvelnintas nuomų įstatymas, kuris tęsis iki Kovo 31, 1949.

Šis bilius leidžia namų savininkams kaip kur pakelti nuomas, bet kur kiltų nesusipratimų, galutinį žodį leidžia tarti federaliam teismui.

AMERIKOS pakraščiai, 600 mylių nuo krašto, Pacific patėmyta submarinas, kuris nepanėšėjo į Amerikonišką. Spėja kad galėjo būti sovietų submarinas.

BALANDŽIO 6 yra ARMY DAY! Ji primena mums kad reikalinga didelių pajėgų padarymui Amerikos galingos išlaikymui pastovios taikos. Jūs galite prisidėti prie šios dienos programos

pravedimo: Iškelkit Amerikos vėliavą, dalyvaukit Army Day parengimuose. Galinga Amerika reiškia taiką ir rami Amerika. Pagerbkkit savo karius dėvinčius uniformą.

Pagalbos Skyrimas Užtvirtintas

PARAMA BUS TEIKIAMA ISPANIJAI IR KINIJAI

Truman Nori Gražinti Lend-Lease

Kovo 31 Kongresas užtvirtino 329 balsais prieš 74 skyrimą Amerikos paramos Europai ir kitoms šalims jų kovose prieš komunizmą, \$6,205,000,000 sumoje.

Pora savaičių atgal užgyrimą padarė Senatas didele dauguma balsų, taigi Marshallo planas, papildytas ir praplėstas, eina Prezidento Trumano pasirašymui, kuris pasirašys be jokių tolesnių gaisavimų, nes pats prezidentas tą planą rėmė ir vis ragino greičiau jį užgirti Kongrese.

Virš šeši bilijonai dolerių tokiu būdu iš Amerikos eina į dar laisvas nuo komunistų pavergimo šalis, kovai prieš komunizmą, šaltam karui prieš Rusiją.

Atstovų Rumai į savo biilų įkėrė ir Ispaniją, kuri laimingai išliko nuo patekimo komunistams, po didelį pastangų pačios Amerikos priversti Gen. Franco užleisti valdžią "demokratams".

Ispanijos patekimas į komunistų rankas, kas buvo verčiama padaryti jau pora metų atgal, iki šiol būtų patarnavęs sovietams užgrobti visą Europą. Tada Amerikos diplomatai nenumatė Maskvos klastos ir tik džiaugėsi ir užgyrė kiekvieną Kremliaus kruviną budelių sumanymą.

Nors pati Marshallo pla-

ne reikalauta suma Europai remti buvo sumažinta, tačiau dabar padidinta visa suma tuo kad besvarstant Marshallo planą rasta reikalingu teikti \$463,000,000 vienu metų laikui militarinei ir ekonominei paramai Kinijai; paskirta dar \$275,000,000 remimui Turkijos ir Graikijos militariskai, o pačiai Europai užmėta \$5,300,000,000 suma.

Prez. Truman yra pasiryžęs reikalauti atnaujinti karo meto lend-lease ir teikimo ginklų šalims kurios susirūpinusios gintis nuo komunizmo.

PASKYRĖ \$150 MILIJONŲ ATOMINEMS BOMBOMS

U. S. Atominės Energijos komisija gavo įsakymą paskubėti dirbimą atominų bombų, akivaizdoje pasaulio komunistams, po didelį kylančios desperatiškos padėties. Tam tikslui Kongresas paskyrė 150 milijonų dolerių.

Taipgi užgirta skyrimas \$11,370,000 statymui naujo kelio Alaskoje, sujungimui Seward ir Anchorage; tas kelias laikomas svarbiu militariskai.

Lake Success, N. Y., kur atsibuna United Nations saugumo konferencijos posėdžiai, diduma atstovų sutarė atmeti sovietų atstovo ruošiamą pasiūlymą atominei kontrolei.

KARO LEKTUVAI TURKIJAI

U. S. karo laivynas siunčia tris lėktuvnešius su kariniais lėktuvais, kurie bus pristatyti Turkijai pastarųjų kelių mėnesių bėgyje. Dabar išvežama pirmieji lėktuvai, kurie Turkijai reikalingi atsargai prieš sovietus.

Turkijai pavojus iš sovietų pusės pastaromis dienomis pradėjo rodytis didesnis, tuo laiku kai visų akys nukreiptos į Čekoslovakiją, Suomiją, Italiją, o Turkijos reikalai palikta taip sau tunoti. Turkija yra arčiau Maskvos negu Berlynas.

ITALIJOJE policija surado daug paslėptos amunicijos kurią komunistai turėjo pasiruošę rinkimų dienai. Balandžio 18. Rasta 83 kulkosvaidžiai, 334 šautuvai ir kt.

Gerhart Eisler, komunistas iš Vokietijos, nuteistas trimis metams kalėti už suklavimą paspartų savo važinėjimams tarp Amerikos ir Vokietijos. Po to jis bus deportuotas.

New Yorko Stock Exchange išliko tarnautojų streikas. Šiame streike pietetai įvedė visai naują būdą savo kovai: jie subėgė užgula duris, sugriudami ant grindų prie durų, kad niekas negalėtų ineiti.

GELŽKELIŲ kompanijos sutiko pakelti savo 220,000 darbininkų algas po 15½ centų valandai.

RUSAI GATAVI GROBTI SUOMIJĄ

Iš Helsinkio praneša kad Suomijos komunistai yra pasiruošę užgrobti Suomijos valdžią į savo rankas kaip greitai bus pasirašyta Rusų-Suomių savitarpišės pagalbos sutartis.

Tėmytojai tik daro spėjimus kiek ilgai truks Rusijai praversti visišką Suomijos pavergimą, kaip tik bus tam pravertos durys.

AMERIKOS POSĖDŽIAUJA

Bogota, Kolumbijoj, Pietų Amerikoje, susirinko atstovai visų 21 Amerikų šalių aptarimui bendrų reikalų. Tarp kito kalbama ir apie kovą su komunizmu.

Ten nuvyko U. S. Valst. Sekretorius Marshall, nes yra svarbių reikalų.

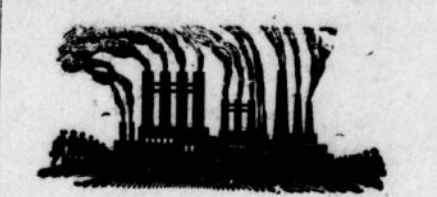
JUGOSLAVAI nesiryžta leisti Italijai atgauti Triesto sritį. Tito siunčia į Triestą daugiau kareivių, užima iš žmonių namus ir patalpas kareivių apgyvendinimui.

Sako, Jugoslaviai turi gatavai 300,000 kariuomenės ir sovietų ginklų palaikymui sovietų Balkanų arsenalo.

IRANO vyriausybė padarė Maskvai savo griežtą atsakymą, į kaltinimą kad Iranas naudoja Amerikiečių paramą ir laikosi nedraugingai link sovietų.

Iranui reikalinga užsienio militarinių patarėjų, nota sako, žinant Rusų nuolatinius grąsinimus Irano saugumui per visą praėjusį šimtmetį.

Maskva ėmė rėkauti kam Irane randasi U. S. armijos patarėjai.

\$25 Milijonų Nuostolių Kiaušiniams

Trumpu laiku Austrijos, Vokietijos, Italijos ir Prancūzijos žmonės gaus likusius 25 milijonus svarų džiovintų kiaušinių kuriuos pėreita metų Amerikos valdžia nupirko nuo ukininkų, palaikymui kiaušinių kainų didesnėmis.

Agrikultūros Departamentas turi investaves po \$1.30 į kiekvieną svarą tų džiovintų kiaušinių, įskaitant tuos apie 35c nuo tuzino kiaušinių ką primokėjo vištų ukininkams pėreita pavasarį palaikymui kiaušinių brangios kainos. (Trys tuzinai su lukštais kiaušinių sudaro vieną svarą džiovintų kiaušinių).

Armija ir State Departmentas moka Agrikultūros Departamentui 32 centus svarui šių džiovintų kiaušinių, taip kad Agrikultūros Departamentas pakenė bendrų nuostolių apie \$25 milijonus.

Armija naudos tuos kiaušinius maitinimui žmonių okupuotose zonose, o State Departmentas perka juos iš tų fondų ką pėrnai žiemą buvo nukirta Kongreso šėlpimui Italijos, Austrijos ir Prancūzijos.

RAMINANTIS PRANASAS

Vienas Chicagos groserinikas padarė pranašavimus kad nors darbininkų algos nesumažės, maisto kainos nupuls bėgyje sekancio meto ar pusantro metų gana žymiai.

Ju pranašavimu, kiaušiniai parsiduos po 24c tuzinas; sviesas po 35c svaras; bulvės, kurios dabar parsiduoda po \$5.50 už 100 svarų, kita Sausio mėnesį bus po \$1.16.

Jo įsivada yra kad Europa palengva pradės atsigriebti ir išsilaugins sau maisto pakankamai ir net turės perviršių, galės kitur išvežti. Amerikoje gi žmonės bus apibalgę savo karo metų sutauptas, pinigų turės mažiau, pirkimai sumažės, taigi kas ką turės parduoti privačios žymiai mažinti kainas.

Matysime kaip greitai ir ar išvis išsipildys ta pranašystė.

EUROPOJE, nežiurint karo baisenybių ir visų jų žalingų pasekmių, kaip žinovai tikrina, gyventojų skaičius yra didesnis negu buvo 1939 metais.

Suv. Valstijose gyventojų skaičius taipgi daugėja, per 70 metų padaugėjo trigubai, 40 milijonų žmonių prisidėjo šiai šaliai nuo 1920 metų, ir gyventojų skaičius daugėja po apie 2,000,000 kas metų.

Bet pasaulyje dirbamos žemės kiekis nesidaugina, maisto auginimas negerėja. Pačiose S. Valstijose žmonės sumaikino apie 100,000,000 akry dirbamos žemės ir ji tolimesniam naudojimui netinka. Tos žemės užtektų maitinimui 40 milijonų žmonių.

AMERIKOS farmos tuoj liks be arklų, jų vietas užims patogesni ir galingesni traktoriai. Nuo 1940 metų traktoriai ukėse padaugėjo 70 nuoš. Iki 1955 metų farmose arklų gali visai nelikti.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

JAUNŲ LIETUVIŲ PARENGIMAS

Sekmad., Balandžio 11, nuo 7:30 val. vakare, Lietuvių Piliiečių salėje, 1723 Jane Street, South Side, Jaunieji Lietuviai Pittsburghe ruošia dešimt metų gyvavimo progą suaktyvinį vakarą su įdomia programa ir šokiais.

Programoje bus suvaidinta vieno veiksmo komedija, "Nenorėjai Duonos — Grauzk Platas". Po to programoje dalyvauja garsi dainininkė p-lė Juliana Andrunonytė, tautiškų šokių šokėjų grupė vadama p-lės B. Jucevičiūtės ir Vyta. Jucevičiaus, ir Rob. Senulis, kuris išpildys programą akordeonu.

Po programos bus šokiai su įvairiais pamarginimais, grojant gerai orkestrai.

Programa numatyta trumpa, bet įvairi ir įdomi, ir tikrai patiks visiems, seniems ir jauniems. Pradžią punktualiai 7:30 val. vakare; įžanga 75c.

Kviečia Komisija.

NUZUDE, AR NUSIZUDE?

Kovo 29 d. Elizabeth Township dalyje rasta negyva tula Catherine Sulinskienė, 79 metų amžiaus. Vienas jos sunus po policijos tyrinėjimų buvo rastas su parako ženklais ant rankų, tačiau policija netikrina, kad jis būtų motiną šovęs. Ji nesutiko su savo trimis sunais kurie daug geria, ir sako grąsino jiems nusižudysianti jei jie neįsilaikys gėrė. Jie visi yra angliakasiai.

Apskritis detektyvo aiškinimu motina galėjo pati nusišauti, o sunus radęs ją negyva, po palytėjimo jo galėjo gauti parako ant rankos.

APKALTINTAS

Po ilgo teismo, Charles Fenton, karčiamas savininkas prie Steubenville Pike, rastas kaltu nužudymu savo žmonos. Jisai apkaltintas antro laipsnio žudyste ir jam grąso 20 metų kalėjimo. Jo advokatas pareikalavo kito tardymo, tuomi atidėta jo baismės įvykdymas.

Byla teisme baigta lygiai po trijų mėnesių nuo tos tragedijos jų namuose. Nušauta moteris buvo 36 metų amžiaus.

Vyras ir jo liudininkai tikrino kad ji nušauta per klaidą, netikėtai; vyras šovęs norėdamas nugalėti ir išvysti karčiamos nenaudėję, tuo tarpu į prieką užėjus jo žmona, kuriai šūvis ir teko.

NORI VALDŽIOS BUTŲ

Allegheny apskrityje apie 35,000 šeimų nori įsigauti Federalės valdžios pigių nuomų gyvenamų butus. Bet didumoje jiems durys į tuos butus uždarytas, nes juose gyvena šeimos kurios turi daug didesnes įeigas negu tie namai statant taikytą.

Nesant kitų gyvenamų butų, iš tų valdžios pigių butų negali iškraustyti šeimų kurios turi iki \$7000 metinių įeigų, o tie butai statyti tik tokioms šeimoms kurių įeigos siekia iki \$2500 metuose.

Pats Kongresas sulaukė šalinimą tų su didelėmis įeigomis šeimų iš tų valdžios projektu, ir taip eina taisyne, priekaištai ir kaltinimai kad pigūs butai neprieinami šeimoms su mažomis įeigomis.

KETURI ŽUVO

BETHLEHEM, Pa. — Kovo 25 d., vietinėje plieno dirbtuvėje keturi darbininkai žuvo ir 10 kitų sužeista nuo ugnies išsiveržusios iš plieno tarpinio krosnies, kurs buvo kurinamas koksais vietoje anglies, ir tie balti-karšti koksai aplego užim tuos darbininkus.

DVIEM LAIVAIS AT- VYKO 44 LIETUVIAI IŠ EUROPOS

1948 m. Kovo 23 d. iš Europos į New Yorką atplaukusiais dviem laivais atvyko 44 Lietuviai tremtiniai.

Laivu MARINE TIGER atvyko 22 Lietuviai, jų tarpe 8 USA piliečiai-repatrijantai, o kiti su imigracijos vizomis: Paulius Bikinas, USA pilietis į Pittsburgh, Pa.

Anatolijus ir Eugenija Elsbargai į Trenton, N.J.

Ona Grajauskienė su sunum Romualdu į Cliffsides, N.J. Konstancija Grajauskaitė į Cliffsides, N.J.

Adomas Jasas su dukra Lili-ja, USA piliečiai, į War, W.Va. Alfonsas ir Rozalija Plepiai su sunum Rimantu, į Waterbury, Conn.

Teresė Sakienė su sunum Juliu, USA piliečiai, į Rochester, N.Y.

Marija Sirutytė į Chicago. Joana Šeflerytė į Chicago.

Daktaras Vytautas Slavinskas su žmona Marija į Pittsburgh, Pa.

Vincentas ir Pranciška Šumos su dukrom Dalia ir Aimute, USA piliečiai, į Philadelphia, Pa.

Albinas Verbyla į Edwardsville, Pa.

Laivu MARINE JUMPER atvyko 22 Lietuviai, jų tarpe 6 USA piliečiai-repatrijantai, o kiti su imigracijos vizomis: Valentina Antanavičiūtė į Chicago, Ill.

Juozas Bagošiunas, USA pilietis, į Detroit, Mich. Marė Civinskienė į Waterbury, Conn.

Vladas ir Uršulė Civinskai, su dukromis Beatrice ir Kristina, į Waterbury, Conn.

Jonas Cepulis, USA pilietis, į Philadelphia, Pa. Regina ir Zigmars Dalangauskai su sunum Romualdu ir dukra Laimute, į New Britain, Ct.

Pranas ir Aldona Drasučiai su dukra Jolanda, į Clevelandą. Juozas Gumas, USA pilietis, į Lewiston, Me.

Jonas Junevičius, USA pilietis, į Chicago, Ill.

Julija Skripkionytė su dukra Aldona, USA pilietės, į Newark, N.J.

Vaclovas ir Stanislova Urbonai į Detroit, Mich.

Dr. Kostas Volodkevičius į Chicago, Ill.

Be giminių ir draugų atvykusius uoste pasitiko BALF rūbų sandėlio vedėjas J. Valaitis su žmona ir Lietuvos Gen. Konsulato Attache A. Simutis su žmona, kurie padėjo atlikti formalumus. L.G.K.

PENNSYLVANIA geležinkelio kompanija paskyrė \$157 milijonus naujiems pokariniam savo geležinkelio įrengimų pagerinimams ir atnaujinimams.

Po karo jau užsakė savo geležinkeliam 374 diesel inžinus, 4400 prekinį vagonų ir 395 pasažierinius vagonus.

AUDRŲ AUKOS

Pereitos savaitės pabaigoje vidurvakarinėmis valstijomis prasitautė audros, kuriose žuvo apie 50 žmonių.

Tornados audra atslavė nuo Mississippi upės pusės šiaurysčių link, palietė vienuolika valstijų, kuriose paliko žuvusių žmonių ir šimtų kitų sužeistų. Daugiausia žuvo Indiana valstijoje, apie 20.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

WATERBURY, CT.

LANKĖSI SVEČIAI RASTENIAI. RENGIAMOS PRALAIKOS BAL. 11

Pereitą savaitę čia lankėsi Adv. Vincas Rastenis su žmona, kurie abu tik neseniai yra atvykę Amerikon iš Prancūzijos. Jie čia atvyko plačiau susipažinti su šios kolonijos Lietuviais.

Kovo 20 d. jų draugai surengė jiems priėmimo vakarėlį, su jais plačiau susipažinti, pasikalbėti.

Tarp kitų kalbų p. Rastenis buvo užklaustas kaip jam patinka Amerika. Atsakymas buvo trumpas ir aiškus: jis čia Amerikoje jaučiasi kaip antroje Lietuvoje. Nors p. Rastenis žinijo apie Amerikos Lietuvių gyvenimą iš laikraščių, laišku ir tt., bet, sako, jį daugiausia nustebino štai kas: kad Amerikos Lietuviai ne tik sugebėjo išlaikyti Lietuviškas organizacijas, Lietuvišką spaudą ir Lietuvišką kalbą, bet dar pagerino ją. Štai, pavyzdžiui, sako, kada sutinki Lietuvį, ar jis būtų Kaunietis, Vilnietis, ar Suvalkieitis, jų kalbos tarmė yra daug aiškesnė ir tobulesnė negu kad buvo 40 metų atgal, o tas kaip tik liudija kad Lietuviai ne tik savo kalbą išlaikė per daugelį metų, bet dar ją pagerino; tai yra didelis nuopelnas mūsų tautai.

Toliau p. Rastenis pareiškė, pakol mes sugebėsime išlaikyti mūsų kalbą tol ir mūsų tautą išlaikysime nuo prazuties. Vakarėlį dalyvavo: Jacob Trečiokas, pp. Anthony Orant, pp. Albinas Kuslis, p. Ona Čepinskienė, p. Neris Šimkus, Aldermonas Wm. Koblack, pp. Stanley Senkus, Adv. Wm. Matusevičius, p. F. Matusevičienė, p. Martha Zailskienė, pp. Anthony Kishonis, ponia C. Sliogeris, Dr. ir ponia Petras Vileišis, Dr. ir ponia M. J. Colney, Mina Rushinskas, p-lė H. Stulginskienė ir kiti. Visi dalyviai linkėjo pp. Rasteniems geriausią paskėmį naujai gyvenimui sukurti, naujoje šalyje.

Prakalbos BAL. 11

Lietuvių Vaduoti Sąjungos 9-tas skyrius rengia svarbią prakalbą sekmadienį, Balandžio-April 11, salėje 48 Green Street, nuo 2:30 val. po pietų. Kalbės žymus kalbėtojas, neseniai atvykęs iš Europos, Lietuvos žurnalistas ir veikėjas Advokatas Vincas Rastenis. Bus ir kitų svečių kalbėtojų. Stulginskis sesutės ir broliukais Edmund pasidėjo išpildyti muzikale programą, jie visada publika gražiai palinksmina. Bus ir kitų pajavairinimų. Komisija kviečia visuomenę atsilankyti ir išgirsti įdomią kalbą Lietuvos ir bendros Lietuvių veiklos klausimais.

Dr. M. J. Colney.

HARTFORD, Conn. — Apie 1700 darbininkų Niles-Bement-Pond vietinio CIO Unifed Electric Workers Unijos lokalo nubalsavo atsimesti nuo UEUW centro dėl tos organizacijos vadų palinkimo į komunistus.

Tie darbininkai nutarė prisidėti prie CIO United Auto Workers, kurios vadai pasirašė anti-komunistinius affidavitus.

SVEICARIJA racionavo pieną: duoda kiekvienam asmeniui po 12 kvortų pieno mėnesiui.

STATYBŲ NAUJŲ LIETUVIŲ BAZNYČIA

Kadangi Sv. Jurgio parapijos Lietuvių bažnyčios apilinkė apgyveno negrai, Lietuviai iš tos miesto dalies išsikėlė ir apsigyveno o didumoje šiaurės vakarų miesto dalyje. Tolokai

STATYBŲ NAUJŲ LIETUVIŲ BAZNYČIA

Kadangi Sv. Jurgio parapijos Lietuvių bažnyčios apilinkė apgyveno negrai, Lietuviai iš tos miesto dalies išsikėlė ir apsigyveno o didumoje šiaurės vakarų miesto dalyje. Tolokai

STATYBŲ NAUJŲ LIETUVIŲ BAZNYČIA

Kadangi Sv. Jurgio parapijos Lietuvių bažnyčios apilinkė apgyveno negrai, Lietuviai iš tos miesto dalies išsikėlė ir apsigyveno o didumoje šiaurės vakarų miesto dalyje. Tolokai

STATYBŲ NAUJŲ LIETUVIŲ BAZNYČIA

Kadangi Sv. Jurgio parapijos Lietuvių bažnyčios apilinkė apgyveno negrai, Lietuviai iš tos miesto dalies išsikėlė ir apsigyveno o didumoje šiaurės vakarų miesto dalyje. Tolokai

STATYBŲ NAUJŲ LIETUVIŲ BAZNYČIA

Balandžio 11 Koncerte Dalyvaus Svečių iš Kitų Miestų

Štai jau tik savaitė laiko liko iki to nepaprasto, Lietuvos artistų koncerto, kuris įvyks sekmadienį, Balandžio-April 11, nuo 6 val. vakare, buv. Lietuvių salėje, 25ta ir Vernon Hwy gatvės.

Koncertą pildys buvę tremtiniai Lietuvos artistai ir mieli Lietuviai, Apolonija Augustinavičienė ir Pranciškus Neimanas. Jų dainų programos, solo ir duetu, bus žavėjantis ir įdomus.

Prie meninės koncerto dalies, pertraukoje bus trumpa kalba, kurią pasakys naujausia tremtinė iš Europos, vos mėnuo laiko teatvykus, žymi Lietuvos jaunosios gentkartės moterų veikėja, Aldona Augustinavičienė ir Dr. Br. Kazlauskas.

Tarp svečių koncerto pasiklausyti atvyks ir Dirvos redaktorius K. S. Karpus su žmona, kurie atveš mūsų artistų ir kalbėtojų. Taipgi gauta žinių kad atvyks svečių iš Chicago koncerto paklausti ir draugus aplankyti. Koncerto komisija laukia visų ir iš visur.

Po gyvos dainų programos bus šokiai prie geros Stark orkestrės, bus užkandžių ir lengvesnės rūšies gėrimų. Šiame linksmame koncerte ir pobuvyje turėsime progos bent keletą valandų nutukti nuo kasdieninių rūpesčių ir linksmai su svečiais ir draugais bei pažįstamais pasisvečiuoti.

RADIO KLUBO KONCERTAS

Lietuvių Balso radio klubo koncertas įvyks šį sekmadienį, Balandžio 4, taipgi guv. Lietuvių salėje, pradžia 6 val. vak. Šį koncertą pildys radio klubo choras, kuri veda Jonas Valiukas ir pianistė akompanuoja Alena Dailidaitė. Programą bus įvairi, mišrus choras, merginų choras, vyrų choras, solo ir duetai. Po koncerto šokiai ir linksmas balius. Rengėjai kviečia visus Detroito Lietuvius dalyvauti šiame koncerte.

LANKĖSI SVEČIUOSE

Mūsų veikėja Stephanie Douvan-Ciurlionytė, gavus pavasarinį atostogų iš tarnybos Detroit Police Dept., jas praleido Clevelande pas savo brolių ir brolienę Curlanis.

Dr. Eugenia Gurskaitė Velykoms buvo nuvykus į Waukegan, Ill., pas savo mamytę ir sesutę. Su ja į Chicago buvo nuvažiavę ir buv. tremtiniai Agr. Tomas Dambrauskas su savo sunum Vincu. Jie ten aplankė brolių, taipgi buvusį tremtinį. Kelionę atliko Dr. Gurskaitės automobiliu.

STATYBŲ NAUJŲ LIETUVIŲ BAZNYČIA

Kadangi Sv. Jurgio parapijos Lietuvių bažnyčios apilinkė apgyveno negrai, Lietuviai iš tos miesto dalies išsikėlė ir apsigyveno o didumoje šiaurės vakarų miesto dalyje. Tolokai

STATYBŲ NAUJŲ LIETUVIŲ BAZNYČIA

Kadangi Sv. Jurgio parapijos Lietuvių bažnyčios apilinkė apgyveno negrai, Lietuviai iš tos miesto dalies išsikėlė ir apsigyveno o didumoje šiaurės vakarų miesto dalyje. Tolokai

STATYBŲ NAUJŲ LIETUVIŲ BAZNYČIA

Kadangi Sv. Jurgio parapijos Lietuvių bažnyčios apilinkė apgyveno negrai, Lietuviai iš tos miesto dalies išsikėlė ir apsigyveno o didumoje šiaurės vakarų miesto dalyje. Tolokai

STATYBŲ NAUJŲ LIETUVIŲ BAZNYČIA

Kadangi Sv. Jurgio parapijos Lietuvių bažnyčios apilinkė apgyveno negrai, Lietuviai iš tos miesto dalies išsikėlė ir apsigyveno o didumoje šiaurės vakarų miesto dalyje. Tolokai

STATYBŲ NAUJŲ LIETUVIŲ BAZNYČIA

DETROITO Amerikos Lietuvių Balso Radio Programa

Šeštadieniais 7:30-8 P. M.

(1400 Kilocycles - WJLB)

Visais šio Radio programos reikalais kreipkitės į programos vedėją, Ralph J. Valatka

8029 Manila Avenue
Detroit 13, Mich.
Telefonas OLIVE 5602

nuo savo bažnyčios gyvendami Lietuviai negali dažnai lankytis bažnyčioje, pradėjo eiti į artimesnes katalikų bažnyčias nors ir ne Lietuviškas. Prie parapijos veikus Lietuvių mokykla taipgi dėl toluo turėjo užsidaryti.

Taigi pasidarė dideli sunkumai parapijai ir parapijonims. Dabar Sv. Jurgio parapijos klebonas Kun. Čižauskas susitaręs su dioclezijos kanceliarija ruošia statyti Lietuviams naują bažnyčią, arti prie Lietuvių naujos kolonijos, vien tik baltų žmonių apgyventos, Fullerton ir Greenfield apilinkėje. Statybą žada pradėti šį pavasarį. M. Sims.

KĄ BYLOJA LAIS- KAS IŠ LIETUVOS

(IŠ DETROITO)

Per savo radio pusvalandį raudonukė Masytė vis neužmiršta paminėti ir okupuotos Lietuvos gyvenimo, lyg jau labai rūpėtų jai tikros Lietuvos vargais.

Viename savo pusvalandį ji paskaitė Juškių gautą laiška iš Lietuvos ir stengėsi duoti klausytojams suprasti kad gyvenimas Lietuvoje eina vis geryn. Tačiau iš paskaityto laiško tikrai galima suprasti kad dabartinėje mūsų senoje tėvyneje siaučia nežmoniškas skurdas ir atėities provaisčių nesimato. Ir ištikro, kokios gi pagerėjancio gyvenimo provaisčių teigiu jau patys komunistuotantieji tokius laiškus rašo.

Laišką buk tai parašė buvę tremtiniai, kurie iš Vokietijos grįžo Lietuvon, tų Detroitiškų Juškių prikaltė. (Matyt Juškiai vieton kad savo giminių affidavitu duotu, patarę jiems grįžti Lietuvon!) Tai paklausykime laiško turinio.

Laiškas pilnas tokių išsireiškimų: Kol kas esame sveiki; kol kas gyvename savo vietoje; mūsų dėdė dar gyvena savo namuose, ir tt.

Ka reiškia tie visi "kol kas", "dar" ir panašiai? Tai reiškia visišką gyvenimo netikrumą. Tai kaip rudens lapelis: kol kas dar po savo medžiu, o rytoį pustels šiaurės vėjelis ir atsidursiu šaltos Vorkutos kasyklose arba lediniame Sibiro pakraštyje. Juk tas Juškių gimnaitis negali parašyti: "Tuman, "mielas dėdė", vieton affidavitu pasiulei pas maskolius grįžti, aš grįžau, o dabar dėl saves, kiekvieną vakarą kai gulti einu, nežinau ar dar rytą Lietuvoje sulauksiu! Tau ten gerai Detroito su ice-boxais ir automobiliais; o aš čia kiekvieną minutą sėdžiu mirties pavojuje.

Kaip didžiausia naujiena iš savo gyvenimo tas Juškių gimnaitis praneša kad jis nusipirkęs karvę ir... kostiumą (siutą). Mes neatsimename kad iš laisvos Lietuvos kas tokias žinias būtų rašęs į Ameriką ir sakes: Žiūrėkit koks aš laimingas, aš šiandien naujas kelnės nusipirkau!

Toks pasakis liudija kad Lietuvoje dabar viešpatauja didelis skurdas ir gauti nupirkti kostiumą yra didelis dalykas. Juk laisvoje Lietuvoje darbininkas galėjo nupirkti nebologą kostiumą iš savo pusės mėnesio uždarbio; dabar gi kostiumui reikia taupyti jau visų metų uždarbį!

Iš to dar paaiškėja kad, nors Masytė kiekvieną pusvalandį skelbia apie didelę pažangą Rusijoje ir Lietuvoje, ištikro ten viešpatauja skurdas, nes sovietų sistema yra labai nepažangi ekonominiam gyvenimui. Lietuva, pasiskelbus laisva,

Dainuos Koncerte Detrote Balandžio 11 d.

Apolonija Augustinavičienė

Soprano, dainavus Vilniaus Operoje ir žinoma kaip žymi artistė Lietuvoje ir užsienyje. Ji dainuos LVS 6-to skyriaus Detrote rengiamame koncerte buv. Lietuvių salėje, kitą sekmadienį, Balandžio 11, pradžia 6 val. vak. Su jame koncerte dainuos Pranciškus Neimanas, taip pat iš Europos atvykęs, jaunas tremtinys tenoras.

FRIENDSHIP TRAIN SUMANYMO PRA- VEDEJAS PAGER- BTAS

Washington, D. C., Kovo 20. — Kuomet Washingtono oficialiai tęsia darbą praversti Marshall planą teikimui Amerikos pagalbos Vakarų Europai, šalies sostinė rengėsi atžymėti pasekmingą baigimą didžiausio spontaniško ne-valdiško pašalpos darbo, kokį Su. Valstijų žmonės pasiunte Prancūzijai ir Italijai.

Prancūzijos ir Italijos gavėjų tos pagalbos iš suvirš 45,000,000 svarų iš American Friendship Train maisto dėknumas buvo išreikštas čia eilėje ceremonijų ir specialių įvykių, tarp kurių buvo ir abiejų tų Europos valdžių pagerbimas Harry M. Warner, nacionalinio pirmininko to Friendship Food Train Committee.

Italijos Ambasadorius Alberto Tarchiani, rytinėse ceremonijose Ambasadorę, įteikė Mr. Warner Solidarumo Ordeną, pirmos klasės, aukščiausio laipsnio ir pirmą vienietinę dekoraciją įvestą Italijos Respublikos, Prancūzijos Ambasadorius Henri Bonnet pakvietė vėliau į savo įstaigą pagerbimui Mr. Warner, burs jau anksčiau yra apdovanotas orderu French Legion of Honor.

Kabineto nariai ir žymūs asmenys iš Diplomatino Korpo dalyvavo svečiais su Mr. Warner pietuose kuriuos surengė Drew Pearson, laikraštinnikas ir radio komentatorius, kuris pirmutinis išlele mintį pradėti Friendship Train. Taipgi buvo parodyta specialė Italijoje gaminta dokumentarinė filma "Thanks America", kurią pagaminio patys Italai savo aukomis atsidėkojimai Amerikai. Rodymas tos filmos buvo Warner Theatre. Tarp aukotojų pirmą vietą užima Italijos premjeras Alcide de Gasperi ir daugybė kitų vyrų ir moterų ir vaikų iš visų Respublikos dalių.

Filmos pamatyti buvo pakviesta daug žymių Washingtono žmonių, kurių daugelis pasakė kalbas.

Mr. Warner, kuris yra prezidentas Warner Bros. Pictures, Inc., priėmė pirmininkystę to National Friendship Food Train Committee kuomet ta minti pakėlė pereitą rudenį Drew Pearson. Jo vadovybėje maistas toms šalims sudovanotas tokia gausybe kad užėmė net 500 vagonų, ir tik per mėnesį laiko vajaus.

Mr. Warner į Washingtoną toms ceremonijoms atskrido iš Burbank, Cal.

GEROS VILTYS REUMATIZMĄ TURINTIEMS

Šioje šalyje, kaip apskaituojama yra apie 7 milijonai reumatizmo kankinamų žmonių — tai yra daugiau negu turinčių džiova, širdies ligą ir vėžį. Bet reumatikų reikalais mažai kas rūpinasi ir niekas nerenka aukų ir nepalaiko fondų kovai su reumatizmu, kaip daroma vėžio, diavošos ir kitų tųlų ligų atvejais. Kas metų reumatizmo kankinamų žmonių panešami milžiniški nuostoliai.

Pastaromis dienomis Dr. Richard Freyburg, vienas iš profesorių Cornell medikalėje mokykloje, viename pastarų suširinkimų su kitais gydytojais, padarė pareiškimą kad pradėdama šalyje judėjimas susirūpinti ir patirti plačiau apie reumatizmą ir imtis platesnių žygių pagelbėti tai daugybę reumatizmu sergančių.

EUROPOS garniai žiemai iš- skrenda į pačią toliausią Pietų Afriką.

Oranges ir Grapefruit iš Saulėtos Floridos

Norėdamas supažindinti Lietuvius su Floridos vaisiais, padariau žemas kainas, kad visi galėtų paragauti šviežių Oranges ir Grapefruit tiesiai nuo medžių. Pristatom į jus namus nekarvuotus, bet gražiai ant medžių nunokusius.

Sykį paragavę jų, ir daugiau norėsit įsigyti. Štai mano kainos:

Grapefruit už bušelį 1.50
už 13-5 bušelį dėžę 1.75
Oranges už 1/2 bušelio 1.50
už pilną bušelį 2.50
už 13-5 bušelio dėžę 3.50

Su užsakymu siųskite čekį arba money orderį, o aš tuoj pasiųsiu jus orderį, jį užsimokėsite express. Užsiskykkit sau tuoj šių skanių Floridos vaisių.

L. J. LIETUVNIKAS
P. O. Box 3252,
Orlando, Florida

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

VAIZDAI IŠ BOLŠEVIKIŠKO ROJAUS

Maskvos-Volgos Kanalas Nuklotas Žmonių Kaulais.
Kaip Atimta Auksas iš Rusijos Gyventojų

Dirvos, nr. 12 buvo atspausdinti skaičiai, kurie rodo kiek bolševikai nužudė žmonių laike savo viešpatavimo Rusijoje.

Man krito į akis punktas tos žinutės kur kalbama apie virš pusantro milijono žmonių nužudymą taip vadinamoje „aukso atėmimo operacijoje“. Apie šią „operaciją“ dar 1944 metais man papasakojo vienas Rusas, buvęs ilgametis Kijevo gyventojas, pats tą operaciją matęs ir pergyvenęs.

„Tamsa turbūt girdėjai apie Maskvos-Volgos kanalą, apie „Dnieprostroj“ ir kitas statybas, kuriomis dabar bolševikai labai didžiuojasi ir visuomet mini savo propagandoje?“ — pradėjo mano pažįstamas.

Taip, sakau, girdėjau. Net papirosus rukaijau „Moskva-Volga Kanal“....

„Taigi, girdėjai. Bet ar tamsa žinai kiek gyvybių tie darbai pareikalavo? Net baisu pagalvoti. Brrr!“ pasipurtė mano pažįstamas.

Jis tęsė:

Buvo taip. Kuomet komunistų valdžia nutarė kasti kanalą ir vykdyti kitas jų penkmečio planuose numatytas statybas, šie darbai turėjo būti vykdomi labai daug tūkstančių darbininkų ir labai didelių sumų pinigų, kad galėtų sumokėti už įvairias mašinas ir medžiagas tiems darbams.

Ilgai bolševikai galvojo: iš kur visa tai paimti? Galop buvo nutarta paversti šiu klausimų sprendimą NKVD viršininkui. Tuomet NKVD viršininkas buvo žinomas žiaurus žydas Jagoda. Jis tą klausimą turėjo išspręsti ir tuos darbus įvykdyti. O jis tuos klausimus išsprendė „labai paprastai“: kaip darbo jėgą jis panaudojo įvairiuose Rusijos kalėjimuose likomus žmones. Bet jų tuomet neužteko. Tada jis davė parėdymą visoms NKVD įstaigoms praversti naują „įtartinųjų“ žmonių suėmimą ir visus suimtuosius pristatyti į darbo vietas. Prasiidėjo nepaprasto masto ir žiaurumo įvairiausių žmonių suėmimai ir gabenimai. Žmonės nežinojo už ką juos suimdinėja, nes kiekvienas jautėsi nekaltas....

Aš pertraukiau pasakotoją, paklausdamas: Bet palaukit, iš kur NKVD žino kokį tokiais staigiais atvejais žmogų reikia suimti ir kokį ne? Juk tai ne du ar trys žmonės, bet masė žmonių....

Jis atsakė: O, tai pas juos labai paprastas dalykas. Tamsa žinai kad Sovietų Sąjungoje yra sekamas kiekvienas asmuo. Tą sekimą pagal NKVD nurodymą atlieka kai mynas prieš kaimyną, tarnautojas prieš tarnautoją, darbininkas prieš darbininką; arba net vienos šeimos narys seka kitą šeimos narį. Paveizdan, sunus seka tėvą, brolis brolį ir tt.

Jis atsakė: Taip, iškastas... Pats vieną kartą plaukiau garlaiviu tuo kanalu. Bet nakties metu plaukiant kaž kaip neįprastai jautiesi, rodos plauki per žmonių kapinyną ir girdi jų skundus ir vaičiojimus. Įvairios mintys lenda į galvą, darosi kocktu ir baisu....

Atėmimui iš gyventojų aukso buvo padaryta taip. Tamsa žinai kad Rusijoje dabar nėra privačių krautuvų, o yra tik valdiškos. Tat vieną dieną vienos tos krautuvės tapo uždarytos ir jų vietoje žymiai mažesniame skaičiuje tapo atidarytos kitos. Bet iš jų galima buvo pirkti tik už auksą. Žmonės

turėjo sunėsti savo auksą, si-dabną ir kitas brangenybes į tam tikrą įstaigą, kur visa tai pasverdavo ir įvertindavo, ir tai sumai išduodavo popierinius bonus, „aukso rublius“ vadinamus. Su tais „aukso rubliais“ žmonės eidavo į tas naujas krautuves ir pirkdavosi sau maistą ar ką kitą. Kainos prokuktų ir kitų dalykų buvo žymiai mažesnės negu prieš tai ir prilygdavo maždaug prieškarinėms caro laikais kainoms.

Kas aukso ar kitų vertybių neturėjo ir negalėjo iškeisti į „aukso rublius“ tas formaliai mirdavo badu. Daugelis pradėjo gelbėdavosi nuo mirties, keisdami savo paskutinius skardalus į maistą su kolchozuose gyvenančiais ukininkais. Bet vėliau ir tų daugis pritruko. Tame laikotarpyje labai, labai daug žmonių mirė badu....

Tai baisu, sakau jam. Jis vėl tęsė: žinai, tamsa, kad Rusų tauta jau net prieš šito priprato. Rasti gatvėje badu mirusį žmogų jau nieko neįaudina, nes tas jau tęsiasi nuo 1917 metų....

Šalia šitokių būdų iš žmonių išspaudžiamas aukso, pati NKVD „spaudavo“ dar savo specialiomis priemonėmis, — tęsė toliau pasakotoją. — Paveizdan, NKVD savo šnipų pagalba sužino kad toks ir toks pilietis turi aukso ar šiaip brangenybių. Tų pilietį pašaukia pas save ir įvairiais kankinimais reikalauja atiduoti auksą. Ištruksieji iš NKVD rankų gyvi, vėliau patylosis vienas kitam papasakodavo kaip NKVD iš jų spausdavo auksą.

Suimtą žmogų pradėjo NKVD graubiuoti ragina atiduoti savo turimą auksą. Jeigu jis nesutinka, gauna stipriai mušti. Po to, duoda valgyti surios sildės ir uždaro į karštai kurianamą kalėjimo kambarą. Čia žmogus kentėdamas pirmiau panešto mušimo skausmus ir dar baisesnį tvankumą ir troškulį, eina iš proto. Uždaranį kambarą jam pasakoma kad kai „nutars“ atiduoti auksą, pabaladok į duris, tuomet gausi vandens ir bus paleistas į laisvę. Daug kas šių NKVD tortūrų neišlaikydavo ir turėjo savo auksą sudėdavo atiduoti, bet daugelis žudavo, nes aukso neturėjo, o buvo iškūsti tyčiomis ar per klaidą.

Tas žiaurus NKVD viršininkas Jagoda vėliau buvo suimtas ir sušaudytas kaip bendrininkas žinomo Maršalo Tuchačevskio, kuris buvo ruošęs sukilimą prieš Stalino viešpatavimą. Suėmimo metu pas Jagodą buvo rasta nepaprastai daug aukso ir kitų brangenybių, — baigė pasakotojas.

Taigi matote kokie dalykai komunistų rojuje su darbininku išdarinėjami!

B. Zambly.

SOVIETAI, kaip patirta, kovai su Marshallo Planu ir Amerikos pastangomis nukovoti komunizmą Europoje dirba savo būdu.

Patirta kad Rusija daro pažadus suteikti ne-komunistiškoms šalims daugiau grūdų negu Amerika gali duoti. Tuo būdu komunistai suklaidina ir suvilioja žmones pažadais duonos ir maisto, ir žmonės linksta į sovietus.

Tačiau, žinoma yra kad Sovietai badu marina savo jau užgrobtus ir savo pačius žmones, iš jų atimdami viską, kad tik galėtų pasirodyti nepavergtomis šalims buk sovietai visko turį pilnai.

Kaip tik pavergia kitą priviliotą šalį, ir iš jos visą maistą plėšia ir veža, siulo, rodo ir vilioja kitus žmones.

KAS platina Dirvą — tas platina apsvietą.

NAUJAS VISUOTINAS BALF RUBŲ VAJUS VISOJE AMERIKOJE

1948 m. Balandžio-April 15 dieną pradedamas naujas, platus BALF rubų vajus. BALF direktorių prašymu, šis naujas vajus vykdytinas visoje Amerikoje iki Gegužės 31 d.

BALF skyriai, draugijos, parapijos ir šiaip geros valios lietuviai ir lietuviai draugai prašomi šiam vajui tuoj pradėti ruoštis. Juk pernai ir užpernai tremtiniams padovanoti rubai šymet jau jų nešildys, nes jau sudėvėti. Lietuviai Europos stovyklose jų prašo daugiau. Prie to dabar kaip tik valome rubų spintas pavasariui, tad geriausias laikas rubus padovanoti.

Vietoj kandims — geriau tremtiniams!

Žiemos šalčiams pasibaigus, šiltesniuosiis rubus kabinsime į spintas. Vėlykoms įsigijom kitus rubus, kiti įsigys dar šiltesniems orams atėjus. Šių metų mados tiek vyrams, tiek moterims labai pakeistos. Visiems rubai šymet siuvami daug laisvesni, didesni, platesniais atvartais ir pakeltais pečiais. Apsivilkdami pernyktį rubą jaučiamės labai atsilikę. Kai tuos rubus pakabinsime į spintą, kas atsitiks? Jie užims labai reikalingą ir brangią vietą. Na o kitiems metais jie bus dar senesni ir daugiau atsilikę, prie to... kandžių apgraužti. Taigi, nors šiandien ir gerai atrodantis rubas, per vasarą pakabojęs ir užmės brangią spintoje vietą, žiemai tikrai bus nepakenčiamas ir tada mes jo atsikratysime.

Pagelbėkime tremtiniams iš anksto rubais!

Iš kitos pusės, tremtyje esąs lietuvius vasarą šiaip taip turime rubais gali ir bus privertas apsieiti. Bet pereitos žiemos gerai pakankintas, bijos sekančios žiemos šalčių. Kuo reikės vilkėti kitai žiemai atėjus, nežino. Tremtiniui bent tą nemalonų jausmą galime palengvinti pašalinti. Galime iš anksto jam padovanoti dar gerai atrodantį rubą dabar, kad prieš sekančią žiemą jis tą rubą galėtų gauti vasarą. Jis gal ruošiasi žiemą jau išvykti, ar vietoje pasilikti. Jis rubą turės progą paruošti ar pataisyti, jei norės išsikeisti su kitu, kurio rubas jam geriau tiktų.

Rubus malonėkite duoti tokius, kokiais tremtiniai galėtų naudotis. Persiuntimas į sandėlį, jų paruošimas ir persiuntimas taip pat reikalauja išlaidų. Prie to, dovanojame rubus tremtiniui, kad jis jais galėtų apsirengti. Ir prastesnius rubus tremtiniai moka labai gerai pasitaisyti, kandžių skyles užsiuti, padilusias dalis aptaisyti.

Taigi, pradėkim visoje Amerikoje rubų vajų. Rinkime rubus ir juos siųskime į BALF sandėlį. Daugiausiai reikia vyrams apatinių skalbinių, kelnų ir apsiavimo, batų, kojinių.

Kur galima surenkite viešą rubų rinkimą vykdamai per namus ir rubus pasiimdami į saugumą ir centrelius. Kai kurie miestai ir biznieriiai tam tikslui pagelbėja, duodami savo sunkvežimius. Klebonai, radijo stotys ir laikraščiai talkininkauja paskelbdami vajų ir rinkimo centrų.

Kokių tik informacijų norėsite, ar skelbimams tekstų, malonėkite kreiptis į BALF centrą. Visi, tiek pavieniai, tiek organizacijos, tiek Vajų Komitetai, nelaukdami rubus tuoj siųskite, adresuodami: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.

105 Grand St. Brooklyn 11, N.Y. Tel. EVergreen 7-1422

AUKOJO \$ 1,000 BALF'ui.

BALF centras gavo Jono Gustaičio auką Lietuviams Europoje šelpti. Auką persiuntė BALF Chicago apskrities organizatorė Elžbieta Samienė.

Šis nuostirdus labdarys yra Bonnie Bee Super Food Marts, Melrose Park, Ill. ir Beloit, Ws. savininkas. Pereitais metais p. Gustaitis per BALF Chicago apskritį padovanojo vaikučiams kenuoto maisto už apie tokia pat sumą.

Už Jono Gustaičio auką tuoj įgyta maisto ir jis jau pakeliui į Europą. BALF centras ir tremtiniai už tokias stambias aukas badaujančioms gelbėti nuostirdžiai dėkoja.

Visokiarpas dovanas ir toliau prašome siųsti BALF'ui.

NESUSIPRATIMUI IŠAIŠKINTI PAREIŠKIMAS

Man atsiuntė šiomis dienomis iškarpa iš vieno, teisybė, nepavadinto Amerikos Lietuvių laikraščio; ji skamba šitaip:

„NORI DOVANOTI SAVO KNYGYNĄ AMERIKOS UNIVERSITETUI“

„Lietuvos atstovas Šveicarijoje Dr. J. Šaulys turi labai didelį ir vertingą knygyną, kurį nori padovanoti kuriam nors žymiam Amerikos universitetui, pirmoj eilėj Yale universitetui. Knygynas yra labai daug medžiagos apie Lietuvius, Lietuvos istoriją, kultūrą ir pan. „Dr. J. Šaulys mano kad tokį brangų ir retų knygų knygyną Šveicarijoje laikyti yra nesaugu, nes ir Šveicariją gali užpulti bolševikai ir knygyną sunaikinti, kaip jie padarė su Lietuvos knygynais. Todėl saugiausia vieta knygynui būtų Amerikoje.“

Tai yra nesusipratimas. Teisybė, turiu palyginamai didoką Lietuviškų dalykų knygyną ir kitų dalykų rinkinį. I visa tai esu idėjęs daug meilės ir sudėjęs visas savo gyvenimo sautaupas. Tokių dalykų lengvai neišsizadama. Gi mano padėtyje dovanoti tą savo turtą be niekų nieko ir norėdamas negalėčiau.

Teisybė taip pat kad aš jau nuo kurio laiko, nepriklausomai nuo politinių konjunkturų, rimtai esu susirūpinęs savo rinkinių apsauga, kad jie po mano mirties (kiekvienam reikia skirtis su šiuo pasauliu!) neišsibarstytų ir liktų išsaugoti Lietuviu tautai. Mano ideja buvo ir yra kad geriausias tam būdas būtų paversti tuos rinkinius didžiausios mūsų išsilvijos centro — Amerikos Lietuvių visuomenės globai.

Kaip visa tai įvykinti, aš esu pasirengęs surašyti projektą, dėl kurio prašysiu pasisiakyti Amerikos Lietuvių visuomenės atstovų.

Jei pasirodytų kad Amerikos Lietuvių visuomenė mano projektas (ar pati jo ideja) būtų išviso neprimtinamas, ar jis jos neįdomautų, tuomet tik liktų kreiptis į kurią nors Amerikos mokslo įstaigą ir tartis su ja kaip tie rinkiniai galėtų būti išsaugoti kaip Lietuvos tautos depozitas, kuris kartu galėtų tarnauti mokslo reikalam.

Šiuos kelis žodžius radau reikalinga pranešti skaitančiajai visuomeni, idant aukščiau vietuota man nežinomo laikraščio iškarpa nesuklaidingų visuomenės apie tikruosius mano sumanymus.

Dr. J. Šaulys.

Lugano, 1948 m. Kovo 23.

VIENA kubiška mylia okeano vandens turi savyje tiek magnesiumo druskų iš kurių galima pagaminti 3,500,000 tonų magnesiumo, metalo kuris iki šiol užima svarbią vietą ir toliau užims pokarinėje statyboje.

AMERIKOS PROJEKTAS X PRIEŠ KOMUNIZMĄ

SAKO, TAS PLANAS DIRBS GRIAUTI KOMUNIZMUI ANAPUS „GELEŽINIS UZDANGOS“

Iš Washingtono praneša apie misteriską, daugelio milijonų dolarių „Projektą X“ finansavimui prieš-komunistinės pagrindžio veiklos už bolševikų sudarytos „geležinės uždangos“.

Tą projektą svarsto ir Kongresas ir jį užgria nekurie aukšti diplomatiniai ir militaristai viršininkai.

Sulyg to plano, Amerika pakastins pagrindžio veiklą sovietų okupuotose šalyse kaip Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija. Amerika pagelbės sovietų pavergtų šalių požemio kovotojams išversti komunistišką tiranią.

Tas planas gal ims remti ir Italiją, kur dabar keistu sumetimų komunistų spauda gauna sau laikraštinių popierio pakankamai, gi opozicijai popierio gavimas yra keblus. Dabartinio planu Amerika negali kistis į Italijos rinkimų reikalus, bet tas „Projektas X“ galėtų pilnai remti Italų partijas kovojančios prieš komunizmą.

AMERIKOJE kiekviena šeima per metą praleidžia vidutiniškai \$10 gydymuisi nuo šalčio arba slogos, viso per metą apie \$400,000,000. Prie tų kaštų reikia pridėti dar nuostolius darbo ir 60 milijonų suakvotų dienų išliekant iš darbo.

Vasario pradžioje Amerikon atvyko žurnalistas ir visuomenininkas Vincas Rastenis. Čia nuotrauka dar iš to laiko kai V. Rastenis su žmona gyveno Paryžiuje.

(Nuotr. B. Gaidžiuno.)

VALDŽIA iš Veteranų fondo aprūpino specialiais automobiliais apie 36,000 šio karo veteranų kurie neturi kojos arba rankos, arba abiejų kojų arba rankų.

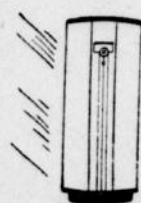
KAS platina Dirvą — tas platina apsvietą.

PRANEŠKIT Savo Antrašio Permainą

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antrašą Dirvos Administracijai, ne paštui, nes paštas nesius jums Dirvos ir naują vietą jeigu neprimokėsit. Parašykite mums už 1c atvirutę prieš persikėlimą į kitą vietą gyventi. — Dirva Cleveland 3. O.

„Mes naudojame daug karšto vandens, bet NIEKAD NEREIKIA JO LAUKTI“

Koks patogumas! Be rūpesčio, vargo ar laukimo karšto vandens. Tiek karšto vandens kiek tik jo reikia, staigiai, valgių gaminimui, maudymuisi, skalbimui ir kasdieniniams namų reikalam.

Šie 1948 Elektriški Vandens šildytojai yra puikiausi šildymo padargai kada nors išdirbti. Gražus pažiūrėti. Patogiai nudirbti taupymui vietos. Visiškai saugūs ir švarūs operavimui. Pilnai automatiški. VISADA PASITIKĖTINI.

Jūs gaunate visa tai ir ekonomiškumą taipgi, su 1948 Elektrišku Vandens šildytoju savo namuose. Dabar gaunami dydžio ir stilių kokie atitinka kiekvienos šeimos reikalam.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

KLAUSYKIT 'TEN O'CLOCK TUNES'

VISOS NAUJAUSIOS DAINOS — VISI ŽYMAUSI 2 VAIGŽDES
Penkias Dienas Savaitėje—Pirmadienį iki Penktadienio
Rytai nuo 10—WGAR 1220 • Vakarai nuo 10—WHK 1420

KAI PROTAS SUGRĮŽTA

Jei nori Taikos,
Ruoškis Karui

PRIEŠ METUS — Kovo 12 dieną — Prezidentas Truman pirmą kartą paleido žaibą, pranešdamas kad U. S. A. teiks pagalbą Graikijai ir Turkijai. Tas žaibas, perskriodęs pasaulį, visus metus privertė laukti griaustinio.

Ir lyg metines to sukaktuves minėdamas, Prez. Truman Kovo 17 d. paleido griaustinį...

Jei prieš metus jau Amerikos užsienių politikoje galima buvo matyti lengvą pasisukimą ir pradžiū aiškesnių abejonių dėl taikos tai dabar po Trumano kalbos Kongrese jau visiškai paaikškėjo kuriais keliais nusisukus Amerikos pastangos kad pagaliau išbristų pasaulis iš klampaus pokarinio pelkyno.

Gera! atsimename kad, karui su Vokietija pasibaigus, buvo Amerikos vadovų dažnai šnekama jog naujoji taika augs ir stiprės ant teisės, teisingumo ir bendros pasaulinės vienybės pagrindų. Praktika parodė kad tuo tarpu jokia teisė ir joks teisingumas negali taikos sukurti, kol smurtas, tiranija ir jėga tvarkys valstybių santykius. Tai kas buvo aišku jau senai, Amerikai paaikškėjo tik dabar.

"Geriau vėliau negu niekad", sako patarlė. Žinoma, geriau kad nors dabar Amerika suprato ir pamatė į kokią bedugnę veda pasaulį dabartinės taikos politika; geriau negu kad ji būtų ir toliau vis giedojus tą pačią "šventos ramybės" giesmę.

Bet visiems Amerikiečiams ir visiems jų draugams turėtų būti aišku kad trijų metų pavėlavimas pareikalas daug papildomų aukų, kurių buvo galima išvengti prieš tris metus. Pasiteisinimas kad viską padarėm karui išvengti, nėra rimtas, kai iš pat pradžių reikėjo suprasti jog jo išvengti nebus galima.

Istorija retai teteisina tuos kurie turi ramią sąžinę: bet visada užgria tuos kurie išanksto pramato ir padaro viską kad mažiausiomis aukomis būtų pasiekta geriausių rezultatų. Deja, negalima paslėpti įsitikinimo kad Amerikos užsienių politikos vadovai trijų pokarinių metų eigos nepermatė. Jei jie būtų pramatoję tą padėtį kurioje šiandien pasaulis randasi tai tikriausia butume neturėję tokių keistų ir tokių nelaimingų Teherano, Jaltos, San Francisco, Maskvos ir... Potsdamo sutarimų.

Niekas neabejoja kad Prezidento Trumano kalba Kongrese (Kovo 17) reiškia taiką per naują karą, nes kitaip taikos nebus ir negali būti. Kas dar mano kad kletais Amerikos žo-

džiais bus galima sugrąžinti Sovietus į protą ir į baime, rizikuoja įpluti ir didelį skaudų nusivylimą. Prezidento žodžiai yra labai kieti, bet Maskva ir visi komunistai juos sutiko ne su baime, o su padidėjusia neapykanta ir su pikčiausiais keršto jausmais, kurie sudaro labai aštrų ginklą kiekvienoje kovoje.

Reikia visiems žinoti kad Amerikos kieti žodžiai neišvengiamai pareikalaus labai kietų grumtynių. Lengvo karo su Sovietais laikas yra praėjęs; jis siūlėsi prieš keturis metus. Bet tada velionis Roosevelt buvo per daug susižavėjęs Sovietais... Už aną Roosevelt klaidą ir už visas kitas vėlesnes klaidas turės dabar apmokyti Amerikos vaikai. Ką gi padarysi, išeities kitos nėra: taika pasaulyje tegalės ateiti tik per karą. Ir jei nori greitos ir geros taikos, skubiai ruoškis karui!

Žmonės kurie Buvo, Pamišę Atsakomybė

PAGALIAU, baigėsi komedija kurią vaidino "Keturi Diej" visose taikos konferencijose. Tai buvo panašu į teismą kuriame vienas iš didžiausių nusikaltėlių sėdėjo už teisėjų stalo ir dalino teisingumą. Juk ar ne juokingai atrodė kad Sovietų Sąjunga, pati dalyvavus drauge su Vokietija Lenkijos plėšime ir pati uoliai kursčius Vokietiją karan, ėjo teisėjo pareigas... Ar ne keista būtų jei vienas iš dviejų banditų, išžudžiusių miestelio gyventojus, teistų savo "bendradarbių"? O juk taip iki šiol buvo: Sovietai drauge su kitais "Didžiaisiais" sėdėjo bendrame suole ir sprendė taikos klausimus.

Garsus Niurnbergo teismas, prokuroriškos Višinskio kalbos Sovietų Tautų susirinkimuose, Molotovo įkariausi kaltinimai, švaistomi į visas puses taikos konferencijose, paties Stalino kuone "dieviškas gerumas", Sovietų spaudos ir radio pikčiausi antpuoliai prieš visus, kurie ne su jais — visa tai sudarė didelę komediją, kurioje per daug kantriai ir per daug juokingoje rolėje dalyvavo ir Amerikiečiai, ir Anglai ir Prancūzai... Sunku buvo net suprasti ar tokie dalykai yra pateikiami iš silpnumo ar iš naišumo. Viena buvo vis dėl to aiški: aišku kad Sovietai gudriai apgaudinėja savo sąjungininkus ir jiems ruošia staigmeną.

garsas sklido nuo vieno sienų prie kitų, sėdamas baime, nužeminimą ir net vergystę. Eilę metų taip klojosi tarpautiniai santykiai, kad galėjai žmogus pasakyti jog atsako-

mybė už pasaulio ir žmonijos ateitį pasiėmė tik vieni Sovietai. Dažnai rodėsi jog kitiems "Didiesiems" pasaulio rytojais visai nerūpi. Savaime aišku, pasitikėjimas tais "Didžiaisiais" iš Vakarų" tirpo kaip sniegas pavasarį, o Sovietų galybės Ar ne iš baimės prieš Sovietus ir iš nepasitikėjimo Amerikiečiais-Anglais be jokių reikšmingų pasipriešinimų buvo pavergtos valstybės kaip Vengrija, Rumanija, Bulgarija, Čekoslovakija...? Ar ne iš baimės prieš Maskvą bėga minios žmonių kuo toliau nuo Stalino nasrų? Ar ne iš nepasitikėjimo Amerikos ir Anglijos politika apėjo savo pozicijas eilė valstybės vyrų kaip Nagry, Mykolaiczkyas, Masarykas...?

Pavėluotai, labai pavėluotai suskubo Amerikiečiai ir Anglai gelbėti savo pasitikėjimą. Ir tik mažą jo dalį tegalės išgelbėti sutartimis, konferencijomis, žodžiais. Reikalavimas Triesto grąžinti Italijai, atsisakymas nuo Palestinos padalinimo projekto, skubus susitarimai kariniais klausimais, karinės tarnybos prievolių įvedimas, padidinimas biudžetų apsiginklavimo reikalams ir dar visa kruva kitų mums žinomų ir nežinomų dalykų aiškiai rodo kad Sovietų Sąjungos "Didieji Sąjungininkai" atgavo prarastą atsakomybę jausmą ir kad jiems grįžta "teisingasis protas".

Pasekmės to atgauto jausmo ir proto bus didelės: palengva trupės visos iki šiol pasirašytos taikos sutartys, išsivaikščios visokios komisijos kuriose dalyvauja Sovietai, išnyks "keturių kontrolės", bus viešai palaidoti Teherano, Jaltos, Maskvos ir Potsdamo susitarimai, kurių niekados Sovietai nesilaikė, ir taip palengva, — o gal ir greitai, — sugrįš pasaulinės taikos klausimas ir Teisingumo dievaitės rankas. Ir tada sugrįžs Anglų-Amerikiečių atsakomybė turės pakeisti pokarinį veidą.

Kova už Itališką "Gražuolę"
ISPEJANCIU balsu Valstybės Sekretorius Gen. Marshall paskelbė kad jei po Balandžio 18 dienos rinkimų Italijoje valdžia pateks komunistams, tokiu atveju Italijai bus nutraukta Amerikos pagalba. Atvirai tariant, toks Amerikos kišimasis ir kitos valstybės vidaus reikalavimai.

Bet juk tas senas tarptautinis dėsniš kad niekam nevalia kištis į svetimos reikalus senai jau pustojo praktinės reikšmės. O pagaliau juk galima nesunkiai įrodyti kad kiekvienas skolintojas turi pas skolintoją ir savų reikalų, kuriuos jam reikia ginti. Skolintojui negali būti vistic kaip skolininkas gyvena, nes subankrutavęs skolininkas ir skolintojas.

Bet Italijos klausime reikala eina ne apie tai kad Amerika gali pasidaryti piniginių skriaudų, jei komunistai ateitų į valdžią, o apie tai kad, pradėjus Italijoje viešpatauti komunistams, įsistiprins prie Viduržeminių Jūros krantų Sovietų Sąjunga. Gi nuo tos valandos kai Sovietai ims per Italiją kontroliuoti susisiekimą Viduržeminių Jūroje, visas Va-

karų Europos likimas tuoj pat pateks į Sovietų tinklą. Amerikos or Anglijos priėjimai prie Europos krantų tada taip susiaurėtų kad užtektų tik vieno spustelėjimo paskutinėms U. S. A. jėgoms Europoje sutraiskyti. Be to, Amerikos pagalba Graikijai ir Turkijai vienu ypu apsiverstų galva: sovietiškas spaudimas į Turkiją ir Graikiją būtų toks didelis kad jokie dolariai nepajęgtų atspirti.

Dėl šių ir dar dėl daugelio kitų politinių priežasčių Amerikai yra ypatingai svarbu kad komunizmas Italijoje neįsiviešpatuotų. Tuo tikslu ir pažadas grąžinti Triestą, ir noras grąžinti kai kurias kolonijas, ir pažadas globoti ir maitinti Italus kaip mažus vaikus, ir visoks kitoks Amerikiečių-Anglų-Prancūzų meilavimas Italijai yra ne kas kita kaip priešvedybinių meilės ženklai. Tais ženklais norima pavilioti Italus ir juos įspėti kad Balandžio 18 d. rinkimuose slepiasi visa Italijos ateitis.

Dabartinėje pasaulinėje politikoje sunku "pranašų" būti. Bet viskas rodo kad yra pagrindo manyti jog nauji rinkimai neatneš komunistinės daugumos. Tiesa, Italijos socialistų didesnė dalis žygiuoja kartu su komunistais, nenorėdami nieko pašimokyti iš tų kraštų kuriuose bendradarbiavimas su komunistais nuvedė socialistus į kalėjimus arba prie kartuvų. Gal tik su labai uolia socialistų parama tegalėtų komunistai įsitvirtinti valdžioje: jiems viešniems gauti daugumą jokios nei mažiausios vilties negali būti.

Pasaulinio Piliiečio Beįsiskant

SU NAUJAI pasireiškusia aiškumo banga Amerikos politikoje pagyvėjo ne tik norai bet ir pastangos susitvarkyti Europoje pagal U. S. A. pavyzdį. Tikslas tokių kilnių pastangų yra labai platus. Amerikai buvo nesunku susitvarkyti sąjunginių pagrindų, nes valstijos neturėjo tokių gilių šaknų kokių turi tautos Europoje. Juk kiekviena jų gyvena savo praeitimi, semia iš jos sau dvasinį peną ir už didžiausią kainą nenorės savo praeities atsisakyti. Panašiai kaip šimtmetis senis, išgyvenęs visą amžių lušenoje, nesutinka jos pakeisti į rumą kad patogiau numirtų, taip ir Europos tautos su kelių šimtmečių praeitimi labai palengva ir labai sunkiai tesiduos lengviam į vieną bendrą Europinę valstybę su viena bendra Europos pilietybe. Bet prieš kalbant apie "Europos valstybę" reikia viską padaryti kad pati Europa būtų laisva.

RUSIJOJE, trys bolševikų ištikimi ir išgarbinti muzikos kompozitoriai, Šostakovič, Kačaturian ir Prokofiev tapo apkalinti kurimu "supuvusios buržuazinės" muzikos. Eilė kitų žemesnių raudonųjų kompozitorių taip pat sulaukė apkaltinimo kurimu muzikos "kurioje dvokla buržuaziskumu". Ar neteks tokiems kaip išgarbintas Šostakovič atsidurti Sibire, jei jis nepagamins "proletariškų" kūrinių, nors jis ir ant galvos stovėdamas bando parasyti ką kitokio negu "buržuaziskus".

Neįkainuojamas Turtas

Rašo PR. LAPIENĖ.

MUSŲ tautos žmonės, kurie šiandien išvyti iš savo Tėvynės, gyvena primityviškose sąlygose pusbadžiai, vis dažniau prabilsta į pasaulį. Ir ne vien tik skundais, ne vien apeliacijomis ir aukštuosius ir galinuosius, bet jie prabilsta savo sielos turtais ir tokia kalba kokią supranta kultūringieji žmonės.

Šiuo momentu aš žvelgiu į mano sunkiai įkainuojamą turtą, kuriuo tapau apdovanota netikėtai, nelaukta. Tai mūsų tautos turtas, tai didis darbas tautos turtas, tai didis darbas tų Lietuvos sunų kuriais jie kreipiasi į platųjį pasaulį, lyg jam akin pirštu durdami, kad štai ir mes esame verti žmogaus teisių. Štai apie ką kalbu:

Pauliaus Augiaus ŽALČIO PASAKA, pasakta iš medžio raizinių nuotraukomis;

V. K. Jonyno MONOGRAFIJA, išleista liuksusiniai, kaip ir pirmoji, trimis kalbomis parašytu tekstu; pusės stalo didumo 40 medžio braižinių, kurių pavaizduoti Pauliaus Augiaus, Viktoro Petravičiaus, Valcovo Rato ir Teofilio Valiaus meno darbų — tai minima kalba kurią supranta visas kultūringasis pasaulis. Tai darbai kokiems didžiuliamis galingos ir didelės tautos. Tai knygos kokiomis noriai puošiasi žymesniųjų šeimų namai.

Taip, šių knygų nėra išleista užtektinai. Norinčių jų gauti yra žymiai daugiau negu jų kiekis siekia. Bet ir ne tai svarbu. Šiandien svarbiausia kad šių knygų kuodagausia atsietki tokius žmones kurie dar abejingi Lietuvos kultūringumui. Puiku būtų kad jų atsirastų žymesniuose knygynuose, kad jos patektų į universitetų bibliotekas.

Šių knygų vertė jau buvo minėta užsienio ir mūsų spaudoje. Neprisimenu tik mačius musuose žodžio apie 40 WOOD CUTS, kurioje sutalpinta mūsų keturių jaunesniųjų grafikų darbų dalis. Vertinti juos kaip menininkus aš nedrįstu, nes toje srityje nesijuočiu jokių autoritetu. Tačiau gi man negali niekas drausti pasisakyti kokią įspūdį esu pagauta tos knygos puslapių vartydama. Į mūsų jaunikių grafikų darbus žiūrėdama, aš noriu kai ką iš tos knygos išimti, pakabinti savo geriausiame kambaryje aiškiausioje vietoje. Aš norėčiau kad mane aplanką svečiai klausinėti tų vaizdų reikšmės. Petravičiaus Puota, Augiaus Malda, Rato Juratės Sielvartas, Valiaus Badas man leistų pasakoti visą Lietuvos tragediją.

ŠIANDIEN visi vyrai ir moterys kelia į dangų rankas, prašydami Visagalį stebuklo, žmogus žmogumi nebetiki. Visais galingaisiais tremtiniai yra nusivylę. Dėl šito tie žmonės, kurie per stebuklą yra išlikę gyvi, bomboms ant jų galvų krentant, kurie laimingai yra apsigydę žaizdas, padarytas juos kankinant mūsų dabartinio Tėvynės pavergėjo, tiki kad jie yra išsigelbėję ne tam kad badu išmirtų, arba kad būtų sugrąžinti į budelių rankas. O

dinamiems tikriesiems Amerikonams.

Tačiau, belaukdami Lietuvos knygos, drožinių, rankdarbių parodų, mes turime rimtai pagalvoti apie tų darbų autorius. Mes privalome daugiau susidomėti savais talentais.

Jie gi dirbdami mūsų tautos garbei patys kovoja su badu, su tuo baisiu jausmu kad jie nebevedinami žmonėmis.

Turėtų ir iš mūsų visuomeniškų centų nueiti kiek jų gyvybei palaikyti. Taip, jie netarnauja jokiai partijai, jie ne dėl to mūsų "didžiųjų" nematomai, bet plačioji visuomenė, kurios pečiais remiasi visi diej, turi pakelti balsą: argi taip siaurai tematytime ir toliau?

AMERIKOS žmonių burnose randasi sukrauta 480 milijonų vertės aukso, dirbtinų dantų pavidale.

Pinigai Pasilaikymui

Šiandieninės aukštos pragyvenimo kainos paima didelę dalį civilinio uždarbio. Tuo tarpu U. S. Armijoje ir U. S. Oro Jėgose padėtis yra skirtinga. Alga didesnė negu bent kuomet pirmiau ir jos lieka jums daugiau. Jūsų maistas, uniformos, patalpos, medikala ir daug priežiūra suteikiama, ir be jokių išlaidų jums.

Gaunate ir kitas naudas taipgi. Puikus išlavimas daugelyje specialybių ir amatų, pridedant progas kilti aukštyje besimokinant, sudaro kareivio darbą geriausiu, koks gali būti. Pilnų detalių pasiteiraukite jums artimiausioje U. S. Armijos ir U. S. Oro Jėgų Rekrutavimo Stotyje.

U. S. Army and U. S. Air Force Recruiting Service

CAREERS WITH A FUTURE
U. S. Army and U. S. Air Force

Room 109, Old P. O. Bldg.

Cleveland 14, Ohio

My sincere Greetings to all the Lithuanian People

James P. McDermott

Candidate for

COUNTY ENGINEER

Democratic Ticket

PRIMARY — MAY 4th

GREETINGS TO ALL MY LITHUANIAN FRIENDS

Joseph F. Krizek

Candidate for

COUNTY TREASURER

Democratic Ticket

PRIMARY — MAY 4th

TREMTINIŲ DOVANA AMERIKOS LIETUVIAMS MUSŲ KALENDORIUS 1948

KAINA SU PRISIUNTIMU TIK 50c.

(Galite siųsti pašto ženklais)

Gavome iš Vokietijos 142 puslapių 1948 Kalendorių. Jame yra labai daug idomių skaitymų, daug žinių apie Lietuvą. Jame rasite visas Lietuviškas šventes ir Lietuviškus vardus. Tokio Kalendoriaus Amerikoje mes dar neturėjome. Čia jums dviguba proga, nes pirkdami "Musų Kalendorių" paremsit ir varge esančius tremtinius — visas pelnas eina tremtinių naudai. Už gautus pinigus siunčiame jiems maisto.

REIKALAUKITE DIRVOJE

Seinfelde, Vokietijoje, gyvena virš 1000 Lietuvių tremtinių. Nuotraukoje matome tos stovyklos medinių barakų vaizdą. Žiemą, kada truksta kuro, šaltis kiaurai eina per sienas ir dar labiau didina nelaimingųjų vargą.

(Nuotr. B. Gaidžiūno.)

GREETINGS TO ALL THE LITHUANIAN
PEOPLE ON THIS HAPPY HOLIDAY

KINGSBURY DRY CLEANERS

We own and operate our own Plant

16608 MORELAND BLVD. WASHINGTON 0500

GREETINGS AND BEST WISHES

**AMERICAN STEEL & SUPPLIERS
INC.**

16700 WATERLOO ROAD

Greetings and Best Wishes

FROM A FRIEND

GREETINGS AND BEST WISHES TO ALL

**THE INDUSTRIAL ASBESTOS
PRODUCTS CO.**

1800 EAST 55th STREET

GREETINGS TO OUR FRIENDS AND CUSTOMERS

VINOCUR CITY DAIRY CO.

9000 WOODLAND AVE. GA. 8340

OHIO valstijos sveikinamųjų
gėrimų taryba visiškai sulaukė
išdavimą naujų leidimų atida-
ryti daugiau gėryklių Cuyaho-
ga apskrityje ir Clevelande.

Tas reiškia, čia vėl pabrangs
karčiamų laikymo leidimai, iš-
kitų jos perkant. Dabar Cuya-
hoga apskrityje randasi apie
4,500 degtinės karčiamų.

FILMAS MATE 8,800 ASMENU

LIETUVIAI LABAI SUSIRU-
PINE DEL MUSŲ SROVIŲ
NESUSIBENDRINIMO
BALFUI SURINKTA AUKŲ
\$5,517

Brolių Motuzy-Beleckų filmas
per šios žiemos sezoną turėjo
progos pamatyti 7000 Lietu-
vių, 1000 kitataučių ir 800
Lietuvių mokyklų vaikučių.

Filmas buvo parodytas 46-se
Lietuviškose kolonijose, kurios
yra išsibarsčiusios po plačią
Ameriką, būtent 14-je valsti-
jų: New York, Illinois, Kansas,
Missouri, Nebraska, California,
Wisconsin, Michigan, Pennsyl-
vania, Ohio, Connecticut, Rho-
de Island, Massachusetts, New
Jersey.

Šių filmų rodymo metu Lie-
tuviai suaukojo tremtiniams
\$5,617, kurie rengėjų buvo per-
siųsti į BALF centrą Brook-
lyn, N. Y. Šiam rinkliavos dar-
bui BALF buvo siuntęs p. Jo-
nā Valaitį, kuris su pasiŃventi-
mu atliko užduotį.

Šia proga kaip filmų rodymo
jas noriu padėkoti Amerikos
Lietuvių visuomenei kuri lan-
kėsi filmose, kuri taip pat pa-
gelbėjo tremtiniams savo au-
koms. Ypač nuoširdi padėka
tenka skirti visiems rodyto-
jams, kuriems kaip ir ro-
dytojai rūpėjo ne pelnas, bet
žmonių patraukimas ir supa-
žindinimas su tremtinių gyve-
nimu, su mūsų pareigomis ko-
vojančios Lietuvos atžvilgiu.
Čia irgi noriu ta proga išreikš-
ti dalį savo patirties, kurią įga-
vau per du metus grįžus į Ame-
riką ir aplankius visas Lietu-
viškas kolonijas.

Pirmiausia noriu pasakyti
kas ir filmas atėjo. Atėjo tik-
rieji Lietuviai, kurie nesigaili
laiko, nesibijo paaukoti savo
tautičiams varge.

Ko mes pasigedome, kas ne-
atėjo? Daugiausia truko tų
kurie užleido savo kraštą sve-
tiniams, kurie bijosi pamaty-
ti realybėje Lietuvos kančių,
kurie žiūrį į Maskvą, tačiau bi-
josi važiuoti pas "tėvą Stali-
nā" pasikaitinti padų. Antro-
je vietoje ne visose kolonijose,
o ypač New Yorko apylinkėse,
mūsų vadovaujantieji veikėjai,
Lietuvių tautą atstovaujantys
pareigūnai, teikėsi ateiti. Čia
dar pastebima sena laisvos Lie-
tuvos ligos pasėka.

Dabar pravartu prisiminti, o

kur gi mūsų Lietuviai gavo
Lietuviškumo pastiprinimą kad
taip ilgai emigracijoje liko pa-
triotais? Čia juos gaivina:
bažnyčia, spauda, organizacijos,
Lietuviški parengimai. Bažny-
čia padeda tik tiems kurie į ją
ateina ir dar tiek kiek Lietu-
viai kunigai yra Lietuviški ir
moka Lietuviškumą skiepyti.

Amerikos Lietuvių spauda
yra grynai srovinė, organizaci-
nė, kuri apima visas pažūras,
visas sroves, visas organizaci-
jas. Todėl per spaudą šiandien
ir išsireiškia visų pakraipų,
srovių pažiūros į kitus ir iš-
ryškėja tų srovių tikslai.

Kadangi į įvairius Lietu-
viškus parengimus ateina ne-
mažai žmonių kurie nelanko
bažnyčios, kurie mažai ar visai
neskaito spaudos, todėl paren-
gimų vienas iš tikslų turėtų
būti pagauti tuos žmones prie
Lietuvių bendruomenės.

Kaip jau visiems žinoma, di-
džiausią ir geriausią Lietuviš-
ką koloniją sudaro Chicago, bet
ne vien dėl to kad ten daugia-
usia Lietuvių. Ten randame dau-
giausia tikrų idealistų darbi-
ninkų, o mažiau ofise sėdinčių
"ponų". Kas šiandien gali už-
ginčyti pp. Daužvardžių, Olio,
Šimučio, Vanagačio pasiŃven-
timą Lietuvių tautai?

Dar vienas opus klausimas į
Amerikos Lietuvių vadovaujan-
čius asmenis, tiek į visuomenę.
Čia statau klausimus į kuriuos
aš negalėjau ir nedrįsau šim-
tams filmų lankytojų atsakyti:

"Kodėl tos keturios Lietuviš-
kos srovės nesusijungia, kodėl
tiek daug važinėjimų ir laiko
aikvojimo, kodėl katalikų vado-
vaujantieji prisiglaudė prie tų
kurie išperėjo bažnyčios prie-
šus, kur slepiasi ta pikta valia
kuri trukdo susijungimo dar-
bą?"

Tokie ir panašūs klausimai
buvo klausiami mūsų, kurie ir-
gi visa širdimi norime kad jun-
gtųsi visi Amerikos Lietuviai į
bendrą darbą, bet mes negalė-
jome atsakyti, nes nebuvo
įgaloti tų kurie trukdo bei del-
sia susijungimą.

Kadangi ilke Lietuvos parti-
zanai deda vienas po kito gy-
vybės aukas už busimą Lietu-
vos laisvę, kadangi tukstančiai
tremtyje skursta neviltyje, at-
rodo, šis pilotos valios parody-
mas nebus atėityje pateisintas,
ir vien tik dėl to kad Ameri-
kos Lietuvių visuomenė bendro
veikimo nori ir nekantriai lau-
kia. Gal šiandien ta visuomenė
tebėra pasyvi ir stebi kuo čia
baigsis, tačiau vienoks ar ki-

toks užbaigimas arba sujungs
visuomenę bendram darbui ar-
ba išskaldytą dar labiau išda-
lins.

Vienas iš juokingiausių tos
rušies paklausimų buvo South
Bostone, kada vienas susipra-
tęs Lietuvių paklausė: "Turbut
ir Lake Success yra Lietuvių
kad negali susitarti?"

Atrodytu kad negalint susi-
tarti, patys pavesti susitarimui
asmenys, kurie nori susijungi-
mo turi pareikšti visuomenei
kur slepiasi ta pikta valia, o
ne delsti kaip pasaką be galo
bereikalingais visuomenės ra-
minimais. Tik todėl šiandien
sunku su aukomis kada viena
srovinė organizacija boikotuo-
ja kitai, kada kelios delegacijos
paskirai vyksta į Washingtoną
ir parodo mažos tautos didelį
susiskaldymą.

Nors šie žodžiai ne visiems
patiks, tačiau šių žodžių rašy-
tojas turi savyje geriausius no-
rus, ir kaip buvęs partizanas
pasiliks paprastas kovotojas už
vienybę kolei mes galėsime grį-
žti į savo tėvų žemę-Lietuvą
paduoti likusiems kovos drau-
gams ranką bei pasimelsti prie
kritusių draugų ir artimųjų
kapų.

Vyt. Beleckas.

\$12 MILIJONŲ SKELBI- MAMS

Kiekvieną cigareto dūmą iš-
leisdami, rukytojai prisideda
savo centais sudarymui didelių
milijoninių sumų cigarečių iš-
dirbimo kompanijoms praleisti
vien tik skelbimams tų cigare-
tų per radio, spaudoje ir ant
iškabų prie namų ir pakelėse.

Lucky Strike cigarečių išdir-
bėjai tik vieni per metą išlei-
džia \$12 milijonų skelbimams.

J. A. Urbonas
Dirvos Agentas Daytone
ir apilinkėje.
1302 Lamar St. Dayton, O.

Greetings and Best Wishes

When Thirsty Drink PINEY

We Deliver Anywhere

**HANNA BEVERAGE
COMPANY**

10809 FRANK AVE.
Garfield 4548

GREETINGS
Serving Cleveland since 1890

See us for your Wallpaper,
Paint and Linoleum needs

J. BERGER CO.

6919 Superior Ave.—HE. 3659
852 E. 185th St. — IV. 6250

GREETINGS
AND BEST WISHES

**JERRY MILL
HABERDASHERS**

743 EUCLID AVE.
815 PROSPECT AVE.

GREETINGS

**SUPERIOR CAFE &
BOWLING ALLEYS**

6927 SUPERIOR AVE.

HIPPODROME

"To The Victor"

Dennis Morgan ir Viveca Lind-
fors padarė specialę kelionę oru į
Paryžių atviro oro vaizdams naujai
idomiai Warner Bros. dramai, "To
The Victor", kuri pradės rodyti
Hippodrome Theatre, trečiadi. Bala-
ndžio 7.

Prie šito visko dar užsiŃpino pi-
no dėmesio Viveca Lindfors kuri pa-
sirodo pirmą kartą Amerikos vaidi-
nime. Ši graži švedė artistė skai-
toma viena iš žavėtiniausių asme-
nybių kokią kada Warner Bros. pa-
tiekė publikai.

Šis veikalas einasi apie du asme-
nis kurie susiduria su apsisprendi-
mu ar jie privalo dalyvauti atsta-
tyme gerojo pasaulio prieš savo as-
meniiskus interesus.

Tiedu asmenys ir yra Miss Land-
fors vaidinanti rolę švedės mergi-
nos kuri buvo apkaltinta kolaboris-
te, ir Morgan kaip Amerikiečio ve-
terano kuris dalyvavo mūšyje Nor-
mandy įsiveržime ir pasiŃko Pary-
žiuje pagyventi.

Prie jų vaidina Victor Francen,
Bruce Bennett, Dorothy Malone, Jo-
seph Buloff, Tom D'Andrea, Eduar-
do Ciannelli, Douglas Kennedy.

"Savings will always
be important to the
man who wants to
look into the future
with a feeling of
security and personal
independence!"

Savers always welcome

Member Federal Deposit Insurance Corp.

Oro Bangomis

Šie avjanti jerstatymai Ohio's istorijos, romano, as-
menybių ir vietų yra duodami oro bangomis tris va-
karus kas savaitę jūsų malonumui. Kiekvienas skir-
snis tos THE OHIO STORY buna perstatomas dra-
matiškoje formoje talentingų aktorių ir muzikantų.

PIRMADIENIO, TREČIADIENIO
IR PENKTADIENIO

6:30 VAKARE
W T A M
CLEVELAND

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Vyrams Aprangalai

PAS MUS RASITE DIDŽIAUSĮ PASIRINKIMĄ
VYRAMS ir VAIKINAMS DEVEJAMŲ
REIKMENŲ

Skrybėlės! Kelnės ir Visoki Parėdalai!
Jūsų mėgiamiausiam pasirinkimui
UŽ POPULIARES KAINAS

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkiniu. DYKAI
Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave. Atdara Vakaraus

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreip-
kitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvai-
riuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas
garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

The May Co's. Basement

MOTINOS! TĖMYKIT Į ŠIAS PAVASARIO VERTYBES!

Kudikiams ir Vaikams Reikmenys

Mažylėms Vatinės

Suknelės

1.69

Patogios pavasariui, šios
gražios perkelinės sukne-
lės mažylėms. Tvirtų ne-
suntančių spalvų; mios
1 iki 6x.

Maziems Pinwale Corduroy Overalls

Dvigubu viršum bib top corduroy
overalls visose naujausiose spal-
vose. Maziems berniukams ir
mergaitėms. Mios 2 iki 6.

1.99

Berniukams Nauji
Bryžuoti

**POLO
MARŠKINIAI**

2 už 1.00

Trum pom rankovėm
polo marškiniai tvir-
to bryžuoto vatinio
mezginio. Mios 2
iki 8.

LAYETTE REIKMENYS!

Flannelette Naktiniai ar Kimonos, po 79c

"Baby Mae" Vatiniai Marškiniai,
po 59c. 2 už \$1

Ilgos Baltos Vatinės Kojinės 39c

Kudikiams Vilnoniai Sweateriai 1.99

Kudikiams Vilnoniai Apavukai 59c

Kudikiams "Fruit of the Loom"
Kelnaitės 59c

Muslino Lopšiai Paklodės, 45x72" 1.39

Kudikiams Vilnoniai Mesti Šalikai .. 3.99

Kudikiams Vilnoniai 3-dalių Bootie
Setai 2.99

"Chix" 4-dalių Bath Towel Setai 2.25

Vatiniai Priėmimo Blanketai .... 2 už 1.00

Plonos Balto Batisto Kudikiams
Suknelės 2.99

"Kleinert" Sturdi-Flex Guminės
Paklodės 79c

Esmond Lopšiai Blanketai, 36x50"
Rayon Satino Apvadais 2.99

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MIRĘ 18,200 IŠEIVIŲ
LIETUVIŲ

Su šiame numeryje telpantais mirusių išeivių Lietuvių vardais, mirusių skaičius pasiekė jau 18,200, nuo Vasario mėnesio, 1937 metų, kada Dirvoje pradėta mirusių sąrašai skelbti.

RASAULYTĖ-Guenther, Bronė, 39 m., mirė Kovo 24, Cleveland, O. (Gimus Charleroi, Pa.)

PANGONIENĖ Marė, mirė 13 Vasario, Hanover Township, Pa.

NOVIS Antanas, mirė Vas. 14, Luzerne, Pa.

LELAŠIENĖ Ona, mirė Vasario 16, Plains, Pa.

SAUSANAVICIUS Petras, 65 m., mirė Vas. 10, Minersville, Pa. (Trakų ap.)

STASKEVICIUS Juozas, mirė Sausio 21, Brooklyn, N. Y. (Suvalkų rėd.)

STYRA Justinas, 63 m., mirė Sausio 19, Chicagoj. (Kauno rėd.)

VOSKA Juozas, 67 m., mirė Sausio 18, Kulpmont, Penn. (Kalvarijos par. Barėjų k.)

ZAGRECKAS Bronius, 58 m., mirė Sausio 2, Buffalo, N. Y. (Ukmergės ap.)

NAVECKAS Jonas, 54 metų, mirė Sausio 26, Pawtucket, R. I. (Kauno rėd.)

SENOVAITENĖ Katrina, 65 m., mirė Vasario m., Baltimore, Md.

MATAS Dominikas, mirė Vas. 6, Waterbury, Conn.

GEDMINAS Kastantas, pusamžis, mirė Kovo 2, Chicagoje. (Telsių ap. švėkšnos p. Gailaičių k.) Amerikoj išgyveno 44 metus.

BAKSYS Jurgis, 68 m., mirė Vasario 29, Chicagoj. (Siaulių ap. Užvenčio p.) Amerikoj išgyveno 43 m.

ALJOSIENĖ Katrina (Judikaitė), pusamžė, mirė Kovo 1, Chicagoj. (Tauragės ap. švėkšnos par. Jurgaičių k.) Amerikoj išgyveno 43 m.

MILDIČIENĖ Marė, seno amž., mirė Vas. 29, Chicagoj. (Marijampolės ap.)

KAZLAUSKIENĖ Ursulė (Kisieliūtė), pusamžė, mirė Vasario 28, Chicagoj. (Ukmergės ap. Pagirčių p. Žilinių k.) Amerikoj išgyveno 45 m.

KLUTNICK Genovaitė (Poškaitė), 34 m., mirė Vas. 26, Springfield, Ill. (Gimus Divernon, Ill.)

JUSKEVICIUS Karolis, mirė 16 Vasario, Detroit, Mich. (Ylaikių par.)

MAKARIENĖ Marė (Lipskaitė), 67 m., mirė Va. 25, Chicagoj. (Siaulių ap. Fapilės p. Guminių k.) Amerikoj išgyveno 41 m.

BUDRECKAS Pranas, 78 metų, mirė Vas. 25, Chicagoj. (Telsių aps. Barstyčių par. Kruopių k.) Amerikoj išgyveno 38 m.

GERALTAUSKAS Juozas, 55 metų, mirė Vas. 14, Harrison-Kearny, N. J.

STASKUS Antanas, 62 metų, mirė Vas. 16, Homestead, (Krakių par.)

KORAITIS Juozas, 70 m., mirė Vas. 29, So. Boston, Mass. (Naumiesčio p.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

RIMKUS Antanas, 72 m., mirė Vas. 7, Los Angeles, Calif. (Užvenčio par.)

LATVENIENĖ Ona, 57 metų, mirė Vas. 13, New Haven, Conn. (Marijampolės ap.)

JOCIUS Jurgis, 75 metų, mirė Vasario m., Pittsburgh, Pa. (Raseinių ap. Skirsnemunės par.)

MASIONIS Julius, 70 m., mirė Vasario 24, Roxbury, Mass. (Leipalingio par.) Amerikoj išgyveno 44 metus.

BAKSIENĖ Kristina (Saulėvičiūtė), 70 m., mirė Vas. 24, So. Boston, Mass. (Marcinkonių par.) Amerikoj išgyveno 50 metų.

SLAIČIUNIENĖ Antanina, mirė Vasario m., Lowell, Mass.

PALESKIENĖ Elena, mirė Vasario m., Lowell, Mass.

JARASIENĖ Liudvika, 60 m., mirė Vas. 18, Plains, Pa.

JAKIMAITIS Juozas, mirė Vasario 18, Wilkes-Barre, Pa.

NENORTAS Rokas, mirė Vas. mėn., Luzerne, Pa.

DIRŽAS Juozas, 63 m., mirė Vas. m., Worcester, Mass.

VĖŽYS Antanas, 70 m., mirė Vas. mėn., Girardville, Pa.

DEMKEVICIUS Simonas, mirė Vasario m., Girardville, Pa.

SAMUŠIS Jonas, 59 m., mirė Vas. 18, Brooklyn, N. Y.

VALUTKEVICIENĖ Marė, 67 metų, mirė Vas. 14, Brooklyn, N. Y.

BUSNAUSKAS Romualdas, mirė Vas. mėn., Detroit, Mich.

IGNATAVICIENĖ Viktorija, mirė Vas. m., Shamokin, Pa.

OFSENIENĖ Ona, mirė Vasario m., Baltimore, Md.

SIBITIS Jurgis, 76 metų, mirė Vas. 26, So. Boston, Mass. (Jurbarko p.) Amerikoj išgyveno 37 m.

SIŪSKIT Dirvai žinias apie mirimą Lietuvių jų kolonijoje, paduodant amžių ir kilmę iš Lietuvos.

IŠTIKUS GAISRO
NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, del apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirmą išmoką už nuostolius.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Savings Bld
Telef.: Main 1773.JONAS G.
POLTER

Lietuviš

Namų Maliavotojas
Popieriuvotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: Potomac 6899

Gavimui Pateikinančios šilumos

Gaukit **MONCRIEF**

Automatinį šildymą

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Della E. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIALIS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojiui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENDicott 1763

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF
LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Abarienė - Raudaitė, iš Telsių ap., gyv. Brockton, Mass.

Adomonis, Mykolas.

Aržakauskaitė, Julija, iš Telsių a.

Astasauskas, Pete, karo metu buvo Europoje su 191st Field Artillery Battalion, gyv. E. St. Louis, Illinois.

Audieckas, sunus Adolfo ir Leokadijos Dokalskaitės.

Bagdonaitė, Marytė, iš Tauragės v., gyv. Philadelphiaje.

Bagdonas, Mikas, iš Tauragės v.

Balčiauskas, Petras, iš Kauno ap., brolis Aniėlės Žiurienės.

Baltakys, Antanas, iš Užpalių val., gyv. Chicagoje.

Barzdaitis, Jonas ir Vytautas, gyv. Chicagoje.

Bastis, Jonas, iš Veliuonos, gyv. Grand Rapids, Mich.

Bielunas, Vaclovas, nuo Panevėžio, gyv. New Yorke.

Blucukis, Kazimieras, iš Mažeikių ap.

Burzdzius, Juozas ir sesuo Ona.

Brukas, Jonas ir Petras, iš Kalvarijos val., Marijampolės ap.

Butkus - Žaliauskaitė, Marytė, iš Alytaus ap., duklė Stasio.

Čarneckis, sunus Jono, nuo Kretingos.

Čičas, Stasys, iš Vabalninko val., Biržų ap.

Civiliškaitė, Marcelė, Marė ir Uršulė, iš Trakų ap., viena iš jų Sarneckienė.

Dambrauskas, Bernašius.

Dirgelienė - Grevytė, Petronėlė ir sesuo Ona, gimusios Amerikoj, lankėsi Lietuvoje.

Draugelis, Albinas, iš Iglirkėlių v., Marijampolės ap.

Ežerskienė - Zeveckytė, Morta, iš Tauragės ap.

Fricks, Lepaltas, iš Pajevonio val., Vilkauskio ap.

Galvanas, Adomas, iš Rokiškio ap., Garliauskaitė, iš Vilkauskio ap.

Gildė, Fridrikas, iš Vilkauskio ap., gyv. New Yorke.

Grevytė, Ona ir Petronėlė Dirgelienė, gim. Amerikoj, lankėsi Lietuvoje.

Grinkaitis - Krikščiūnienė, Zuzana, iš Krekenavos val., Panevėžio a.

Grybauskas, Verikas, vedęs Zukauskaitė, Elžbietą, gyv. N.Y. valst. Guzevičius, Romualdas, iš Panemūnų val., Rokiškio ap.

Hazenaitytė - Vaišnorienė, Ona, iš Prienų val., Marijampolės ap.

Guldivnas, Albertas, Emilis, Gustavas ir Liudis, iš Tauragės ap., gyv. Philadelphiaje.

Hilger - Hutop, Emma, ir jos sesuo Spurgat - Hutop Pauline.

Igaunis, iš Juodupės val., Rokiškio ap.

Jablonskaitė - Visockienė, Katarina, gyv. Waterville, Conn.

Jakisutis su šeima, iš Krazių val., Raseinių ap.

Jokimaitis, Antanas, gyv. Brooklyn.

Jonikas, Jonas, iš Kubiliškės kaimo, Skaudvilės val., gyv. Paterson.

Juodaitytė - White, Ona, iš Barzdų val., Šakių ap., gyv. Brooklyn.

Juškutė, Stasė, iš Jurbarko apylinkės.

Kairienė - Raudaitė, Domicilė, iš Telsių ap., gyv. Brockton, Mass.

Kauskis, Anupras, ir kiti Katauskiai, iš Kaltinėnų par.

Kazlauskienė - Ragauskaitė, iš Paikunio val., Kauno ap.

Kenegytytis, Adolfas, Albertas, Gustavas ir Anutė, iš Šakių ap.

Kestenis (Miller), Brooklyn.

Kiaupas, Petras, iš Tauragės ap., g. Buffalo.

Klimeikaitė, Rozalija, išteklėjusi, iš Trakų ap., gyv. New Yorko ap.

Kniukšaitė, Paulina, buvo išteklėjusi už Sipaičio, vėliau už Moore, iš Plungės val., Telsių ap., gyv. Chicagoje.

Krikščiūnienė - Grinkaitė, Zuzana, iš Krekenavos val., Panevėžio ap.

Kučinskaitė, Ona, gyv. Klaipėdoje.

Kuliavas - Nurkaitė, Veronika, iš Krinčino par., gyv. DeKalb, Ill.

Kumpis, Otto, iš Skaudvilės, gyv. Brooklyn.

Kurkiauskas, Ignas, iš Žeimelio v., Siaulių ap., gyv. New Yorke.

Lapatinskas, Jonas ir Kazė, gyv. Philadelphiaje.

Legas, Jonas, iš Svedasų val., Rokiškio ap.

Liaudanskis, Antanas, Kazimieras ir Stanislovas, iš Kretingos ap.

Litvinas, iš Dvilių km., Grinkiško v. Kėdainių ap., Chicagoje.

Liubinskas, Vincas, iš Virbalio val., Vilkauskio ap.

Lukauskienė, Kotryna, gyv. New Yorke.

Mačys, Jurgis, nuo Pilviškių, Vilkauskio ap.

Malševska - Žaliuk, Helena, iš Alytaus, gyv. Chicagoje ar Cleveland.

Markauskas, Vladas, sun. Jono ir Veronikos Grauzinytės, iš Utenos ap., gyv. Philadelphiaje.

Mayeski - Morkunaitė, Kazimiera, iš Ziežmarių, Trakų ap., gyv. Brooklyn.

Medžiukas, iš Gudelių val., Marijampolės ap.

Miller (Kestenis), Brooklyn.

Mingelaitė, Petronėlė, išteklėjusi, iš Plungės val., gyv. Pittsburgh, Pa.

Mitkunienė - Rečkaitytė, Ona, iš Kauno ap., duklė Benedikto.

Morkunaitė - Mayeski, Kazimiera, iš Ziežmarių val., Trakų ap., gyv. Brooklyn, N.Y.

Moore - Kniukšaitė, Paulina, iš Plungės val., Telsių ap., prieš tai buvo išteklėjusi už Sipaičio, gyv. Chicagoje.

Narbutienė - Stulginskaitė, Veronika, iš Kalnujų par., Raseinių ap.

Narmontas, Jonas, iš Darbėnų val., Kretingos ap.

Natzel, Johann, išvykęs iš Lietuvos, gyv. Brooklyn.

Natzelis, Aleksandras, iš Tauragės ap., gyv. Brooklyn.

Naujokaitis, Antanas, ir Naujokaitytė, Sofija, vaikai Jurgio, kilusio iš Šakių ap., ir Marijos, gyv. Collinsville.

Naujokas, Mikas ir Simonas, broliai Martyno, gyv. Collinsville, netoli Chicago.

Naujokas, Pranas, iš Jankų val., Šakių ap.

Nenortas - Nolis, Kostas, iš Leipalingio val., Seinų ap., gyv. Pennsylvanijoje.

Nisas, Robertas, iš Marijampolės a., gyv. Brooklyn.

Niuneva, turi sunu Albertą ir dukterį, gyv. Chicagoje.

Norkus, Stasys, Brooklyn.

Nurkaitė - Kuliavas, Veronika, iš Krinčino par., gyv. DeKalb, Ill.

Orintukė, Marijona, iš Višakio Rudos par.

Pakenis, Klemensas, vedęs Zukauskaitė Ona, gyv. New Yorko valst.

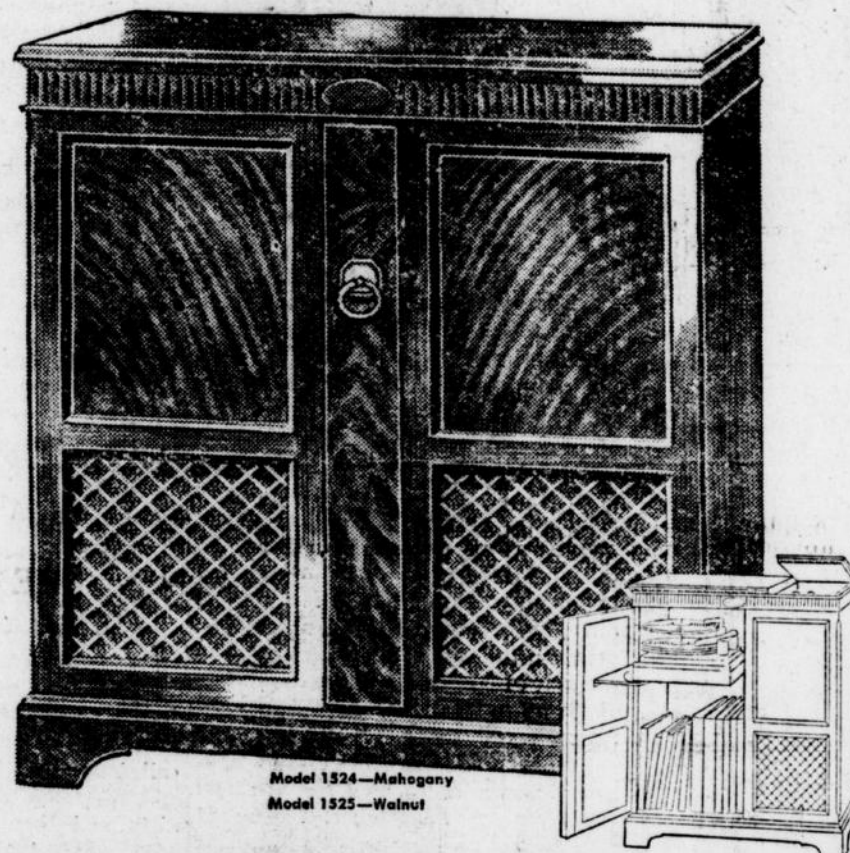
Palionis, Walter, gyv. Chicagoje.

Piravičius, Stasys, iš Sėdžiaus val.

Kauno ap., gyv. Chicagoje.

Amazing New
Bendix Radio

HUSH-O-MATIC

works wonders with
your Records!

Even old records sound like new with exclusive Bendix Hush-O-Matic—the finest phonograph advancement since electric recording. It really removes scratch and surface noise... really restores the original beauty of old records... really increases your pleasure from new records. Hear it, and you'll never be satisfied with an ordinary record player again!

Here's everything you've wanted in a postwar radio-phonograph!

A magnificent value in a genuine luxury instrument. Decorator-styled mahogany cabinet with matched veneer panels is authentic period furniture. Static free FM. Electric push button tuning. Hush-O-Matic. Swing-A-Door and other wonderful "firsts," plus aviation R.D. quality. This treasured possession costs only... \$29.50

AND ONLY Bendix Radio HAS IT!

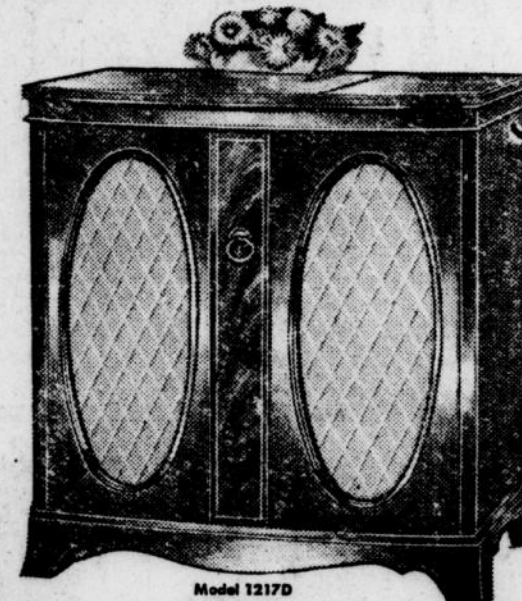
Only Bendix Radio-Phonographs
Combine all these Advancements

Advanced engineered Bendix Ratio Detector FM providing greater distance reception... automatic FM volume control... amazing Hush-O-Matic... fast, quiet, twelve-record automatic record changer with simple button control... exclusive Bendix Swing-A-Door for easy record loading... ample record storage space... two high efficiency, built-in antennas, Super-Signal AM and long-range Dipole FM... twelve-inch concert-type dynamic speaker.

No more waiting for postwar radio-phonographs. Here's the most advanced in glorious, static-free FM, record reproduction, standard and shortwave radio, true furniture styling. Outstanding quality is assured by unparalleled Bendix experience—and they're priced to bring back prewar values. See them, hear them—prove for yourself that this is the year, and these are the sets to buy.

In all the world no instrument
to match it!

The most patrician of radio-phonographs—in hand-rubbed inlaid mahogany veneer. Exclusive crystal controlled FM, AM-FM push button tuning. Genuine sapphire stylus—no needle talk. Truly great beauty and performance for... \$379.50

BRILLIANT BENDIX RADIO TABLE MODELS AS LOW AS \$19.95... SMALL DOWN PAYMENT... EASY TERMS

THEY'RE BETTER BECAUSE THEY'RE

Bendix Radios are built by the famous Bendix Aviation Corporation—renowned the world over for the finest in aviation and communication radio—your assurance of top performance from every Bendix Radio!

BENDIX RADIO

PERKO Electrical Appliances

3486 EAST 93RD STREET

9213 UNION AVENUE

ATDARA VAKARAIS IKI 9 VAL. TREČIADIENIAIS IKI 1 VAL. DIENOS

Telefonas Abiejose Krautuvėse Diamond 0025

CLEVELAND IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENDicott 4486—Atdara vakaras

Lietuvaitė Polyna Stoska Dainuos Dviejuose Metropolitan Operos Perstatymuose

CLEO ELMO POLYNA STOSKA FLORENCE QUARTARARO

Trys sopranos, viena mezzo, niekad negirdėtos Metropolitan Operos perstatymuose Clevelande, turės roles 23-me sezono Public Auditorium tarp Gegužės 10 ir 15.

Jos yra Polyna Stoska, Florence Quartararo ir Cleo Elmo, ši pastaroji yra mezzo.

štai pilnas operų repertuaras ir svarbiausi artistai jose:

MANON — pirmadienio vakare, Gegužės 10, su Bidu Sayao, Frances Greer, Claramae Turner, James Melton, Martial Singher ir Ezio Pinza; Wilfred Pelletier dirigentas.

"DIE MEISTERSINGER" — antradienio vakare, Gegužės 11, su Polyna Stoska, Margaret Harshaw, Charles Kullman, Herbert Janssen, Gerhard Pechner, Deszo Ernster; Fritz Busch dirigentas.

LA BOHEME — trečiadienio vakare, Geg. 12, su Jan Pearce, Salvatore Baccaloni, Hugh Thompson, Dorothy Kirsten, John Brownlee, Nicola Moscona ir Frances Greer; Giuseppe Antonicelli dirigentas.

IL TROVATORE — ketvirtadienio vak., Geg. 13, su Stella Roman, Cleo Elmo, Inge Manski ir Jussi Bjoerling; Emil Cooper dirigentas.

CAVALLERIA RUSTICANA — penktadienį po pietų, Geg. 14, su Regina Resnik, Martha Lipton, Richard Tucker, John Brownlee ir Claramae Turner; Pietro Cimara dirigentas.

PAGLIACCI, tuoj po pirmosios, su Florence Quartararo, Giuseppe Valdengo, Kurt Baum ir Leslie Chabay; Pietro Cimara dirigentas.

DON GIOVANNI — penktadienio vakare, Geg. 14, su Ezio Pinza, Rose Bampton, Charles Kullman, Polyna Stoska, Bidu Sayao ir Salvatore Baccaloni; Max Rudolph dirigentas.

CARMEN — šeštadienį po pietų, Geg. 15, su Rise Stevens, Thelma Votipka, Eleanor Steber, Martha Lipton, Ramon Vinay ir Robert Merrill; Wilfred Pelletier dirigentas.

THE MASKED BALL — šeštadienio vakare, Geg. 15, su Francisco Valentino, Jussi Bjoerling, Daniza Ilitsch, Cleo Elmo, Frances Greer ir Nicola Moscona; Fritz Busch dirigentas.

APIE BRONĖS GUENTHER-RASIULYTĖS LAIDOTUVES

Kovo 27, Wilkeliš Funeral Home, nuo 2 val. po pietų, atsi-buvo įspūdingos pomirtinės pamaldos, atsisakiant su plačiai žinoma Clevelandietė, Brone Guenther-Rasiulytė, kuri taip netikėtai mirė.

Ji pamaldas 2 val. po pietų prisirinko tiek žmonių kiek tik galėjo tilpti abiejuose dideliuose kambariuose. Visą laiką girdėjosi grojant vargonai, prieš pradėdant pamaldas, Vokiečių vyrų giedorių grupė sugiedojo vieną giesmę, paskiau Julius Krasnicks, kuris su Brone seniau daug dainuodavo Lietuvių ir ne Lietuvių parengimose, sudainavo Kačėnausko "Karvelėli Mėlynasis", vargonais pri-tarė Aldona Wirby.

Ilgą vėlonės gyvenimo apibūdinimą ir maldą atliko vienas jų šeimos pažįstamas protesto-nu dvasiškis. Po to, sermenų dalyviai ir išsiskirstė.

Kaip pati Brone buvo pasi-rinkus, jos kunas buvo priva-tiška šeimos narių palydėtas į krematoriją ir ten sudegintas.

Laidotuvės buvo atvykę jos tėvas iš Cambridge Springs, Pa., seserys ir broliai, tik ne-galėjo pribūti jos motina, kuri yra daug metų ligota.

REIKALINGA OFISO VEDEJA

Lietuvaitė, patikima mergi-na, galinti vesti visą ofiso dar-bą, gaus gerą atlyginimą. At-siškai J. Jack Ganson, Wrest-ling Promoter, telef. SU 5715.

JIESKO KAMBARIŲ

Gera darba turinčiam naujai atvykusiam Lietuviui inžinie-riui su šeima reikalingas butas. Norinčių išnuomoti ar žinančių laisva butą Clevelande, Euclid, ar Shaker Heights prašoma pranešti:

J. Augustinavičius,
511 Babbitt Rd. Euclid 17
Telef. RE 8185.

County Engineer Prašo Paremti Jį Rinkimuose

Albert S. Porter

Dabartinis Cuyahoga County En-gineer Albert S. Porter kandidato-ja Demokratų sąrašą išrinkimui į tą vietą ir toliau.

Jis yra plačiai užgirtas daugelio visuomeniškų miesto organizacijų ir laikraščių kaip tinkamas ir atsakan-tis toms pareigoms.

Jis yra dar jaunas žmogus, 43 m. amžiaus, vedęs ir turi vieną vaiką.

Baigęs Ohio State University 1928 metais su B.C.E. laipsniu, da-bar jau turi 20 metų Civil Engineer patyrimo. Lankydams O. S. U. jau dirbo Columbus miesto savival-dybėje draftsmanu ir Assistant En-gineer. Darbavosi prie Clevelando Highway Research Bureau ir Pa-tarčių Trafiko tyrimų, Vieškelių ge-rinimo, Kelių programų ir Vieškelių finansavimo, 1929-1932.

Tarp 1932-1933 darbavosi Assis-tant Division Engineer, State High-way Department Div. 12.

Nuo 1933 metų iki 1947 metų, iš-skyrus 5 metų laikotarpį kada tar-na-vo savo šaliai II Pasauliniame Kare, jis užėmė Chief Deputy Coun-ty Engineer pareigas.

Karo metu, 1941-1946, buvo Com-mander in Civil Engineer Corps, U. S. Navy Bureau of Yards and Docks.

Cuyahoga County Engineer parei-gas eina 1947 ir 1948 metais.

Clevelandas jis priklauso prie įvai-rių savo srities profesinių ir šiaip organizacijų, kuriose tolyse užima ir pirmininko pareigas.

Lietuviai jį be abejoj parems no-minaciją balsavimuose kurie atsis bus Gegužės mėnesį.

Smarkios Imtynės Central Armory

Kitą antradienį promoteris Jack Ganson patieks žymių imtynių Tug-Team imtynės, kuriose dalyvaus Austrailečiai imtiniai, ir kurios tapo populiare tarp vietinių mėgėjų.

Tose imtynėse laimėtojai skaity-sis paritę savo priešą d kartą iš-trijų, ir imsis Lee Henning ir Dick Raines prieš kitą porą gabių stip-ruolių Billy Watson ir Kay Beel. Ringėje dalyvaus du referees.

Šių imtynių metu ringėje bus ke-turi imtiniai, kas yra tikra naujeny-bė.

Kitose porose Ganson pastato Doc Meske su Tommy O'Toole; Don Mc Intyre su Jack Dillon; Jack More su Ken Kanneit.

KOVO 31 Clevelande lankėsi bvyės Rumanijos karalius Mihai kurį bolševikai išstumdė iš jo tėvynės, paverdami Rumaniją Maskvai. Jis sosto nelaisza.

MIRIMAI

WILLIAM OBERDANSKIS, 55 metų, nuo 1600 E. 26 street, mirė Kovo 26, palaidotas 30 d., Kalvarijos kapinėse. Pamai-dos atsi-buvo St. Columbkille bažnyčioje.

Liko sunus, William Ober-donk, dvi dukters, Mrs. Thelma Smith, Mrs. Margaret Cremer, abi gyvena Williamston, Mich.

ELZBIETA RUTKAUSKIENĖ, 74 metų, nuo 18027 Notting-ham Rd., mirė Kovo 29, laido-jama penktadienį, Bal. 2, Kal-varijos kapinėse. Pamaldos P. Sv. N. P. bažnyčioje, 9:30 val.

Liko vyras, Andrius, sunus Andrius, trys dukters: Mrs. Frances Schleicher, Mrs. Julia Juratovac, Mrs. Helen Frieden, ir brolis, Vincas Patapas.

Šių abiejų laidojime pasitar-na-vo laidojėvių direktorė Della E. Jakubs.

Tikietai Parsiduoda Paskiriems Perstatymams Baland. 5 METROPOLITAN OPERA

GEGUŽES 10 IKI GEGUŽES 15, PUBLIC AUDITORIUM

Geg. 10, Vak.: MANON: Sayao, Greer, Stellman, Turner, Melton, Singher, Pinza, De Paolis, Cechanovsky. Baletas, Pelletier.

Geg. 11, Vak.: DIE MEISTERSINGER: Stoska, Harshaw, Kullman, Janssen, Pechner, Ernster, Garris, Baletas. Busch.

Geg. 12, Vak.: LA BOHEME: Kirsten, Greer, Brownlee, Mascona, Pearce, Thompson, Baccaloni. Antonicelli.

Geg. 13, Vak.: IL TROVATORE: Roman, Elmo, Manski, Bjoerling, Merrill, Hines, Cooper.

Geg. 14, Poniet:CAVALLERIA RUSTICANA: Resnik, Tucker, Lip-ton, Brownlee, Cimara.

Po to tuoj seks PAGLIACCI: Quartararo, Baum, Valdengo, Chabay, Thompson. Cimara.

Geg. 14, Vak.: DON GIOVANNI: Bampton, Stoska, Sayao, Kullman, Pinza, Baccaloni, Hiner, Alvary. Baletas. Rudolph.

Geg. 15, Popiet: CARMEN: Stevens, Staber, Votipka, Lipton, Vinay, Merrill, Cechanovsky, De Paolis. Baletas. Pelletier.

Geg. 15, Vak.: THE MASKED BALL: Ilitsch, Elmo, Greer, Alvary, Bjoerling, Valentino, Moscona, Baletas. Busch.

KAINOS (Su Takais): \$7.20, \$6.00, \$4.80, \$3.60, \$2.40, \$1.20
BOX OFFICE: UNION BANK OF COMMERCE, Atdaras 9 r. 5:30 v.
Main Banking Lobby—E. 9th and Euclid, Cleveland 9—MAIN 8300
Librettos. Knabe Piano Naudojama Išimtinai.

DIRVA

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENDicott 4486

Latest News From Lithuania

(Continued from last edition)

Mrs. M. is very reticent about how she was able to escape from the camp. She is sure that the NKVD may somehow get at her even in a free country and certainly will seize the kind people, an NKVD man among them, who helped her to get out. She only says that the thing was possible after endless "combina-tions" and that she travelled to Leningrad in an empty and locked cattle-wagon which had brought so many prisoners to Medvezhegorsk.

Back in Lithuania in April 1946, she found her children, Edward, now fourteen, and Rosemarie, four, alive and well. The children had stayed behind with their grandmother, who had endless difficulties in providing for them as the families property was confiscated when Mrs. M. was arrested. They are all in Sweden now, including the grandmother, and little Rosemarie sits on her mother's knee while we talk. She is fair-haired and blue-eyed and as pretty as a picture, but pitifully serious and thoughtful. A chocolate is re-ceived politely but eyed with dis-trust, the little mite never having seen anything of the kind in her life.

To the question how things look in Lithuania, Mrs. M. replies that life is not worth living there with-out Lithuanians. The country is flooded with Russians. Most of them have settled down in the towns oc-cupying all the more important ad-ministrative positions and the best houses, but there are plenty even in the country, the farms and lands of the deported Lithuanians being given to Russian colonists. The real and only scourge of the country are the Russian beggars and speculators, incredibly ragged and emaciated in-dividuals who come to Lithuania in search of food from as far as Val-likie Lūki, Kalinin, Leningrad, and even Moscow. The people call them "the black cats" for at night they "niauw" at the doors and windows of the farmers, until the people take pity on them and his family and let them in from the cold, whereupon they often strangle the farmer and his family with a special noose they carry with them and then proceed to rob and pillage. Sometimes they lurk in the yard at nightfall wait-ing for somebody to come out, and strangle him and those who sub-sequently come to look for him and thus gaining admittance. Many of the farms have been depopulated by these "black cats" in one way or another. Sometimes they set fire to the buildings if they are refused admittance and the people are mor-tally afraid of them.

People are arrested every day for no visible reason, the prisons are full to overflowing, but Mrs. M. knows of no slave labor camps for Lithu-anians in the territory of Lithuania — they are all taken to Russia.

No reconstruction work is being done in Lithuania, the country is in precisely the same ruined condition as at the close of the war. The only thing the Russians are inter-ested in is traffic and the railway stations have been repaired when and where necessary. Some building ac-tivity is going on in the town of Vilnius (Vilno), German POWs sup-plying the necessary labor. The output of the existing factories goes to Russia in its entirety and the factories themselves are successively dismantled and taken to Russia. The people have seen no consumer goods for years, the only imports from Russia are red canvas for de-corations on Bolshevik holidays and

some sickles, which the people call "combines", alluding to Soviet pro-mises to furnish them with up-to-date agricultural machinery.

Rations in the towns are very small consisting mainly of inferior and watery black bread, and there is a complicated system of gradua-tion, the heavy workers receiving 800 grams per day and the home-workers and old people almost no-thing. In the first year of the Rus-sians occupation the country people were able to supplement the rations of their friends and relatives in the towns, but now this has be-come impossible. The farmers have no fixed quotas of produce to de-liver to the state, they have to turn over the whole harvest. This does not exempt them from sowing their fields in spring with their own seed, which they do not have actually, and what is more, they have also to provide the new settlers with seed. Na-turally, they cannot fulfill these de-mands and that offers a convenient pretext for deporting and otherwise victimizing them. The whole busi-ness is merely a trick to make them embrace the collective farm system. As yet there are not many kolk-hozes in Lithuanian, but the drive for them is strong, there are meet-ing and lectures every evening all over the country.

The resistance movement is still very vigorous in Lithuania, all the larger forests, and there are many in the country, are full of guerillas. The Russians hunt them assiduous-ly, there is shooting every day and in the summer of 1946 there was a regular battle near Shiauliai which lasted three days and in which the guerillas were victorious. They help the country people against the Rus-sians as much as they can and often execute Soviet functionaries and lo-cal communists who have been cruel to the Lithuanians. It is not an exaggeration to say that the first set of presidents of the local Com-munal Executive Committees, the representatives of the Soviet power in the country, has already been li-liquidated. Of course, such help is only of temporary use as the So-viets immediately send new ones. In 1947 they even organized special forces to capture and liquidate the guerillas, or partisans, as they are called locally. The forces consisted of NKVD soldiers and local Commu-nists and they were even provided with small tanks. The country is full of Russian soldiery, mainly NK-VD men, a little town like Shiauliai had a garrison of over 3,000.

Mrs. M. does not know whether the Soviets are building any fortifi-cations in the country, but they are erecting large aerodromes: one for several hundred planes was under construction near Shiauliai and an- other at Ezhere, on the Latvian fron-tier. She had heard that similar ones were being built all along the Lat-vian frontier. The labor was sup-pplied by people with Mongolian fea-tures, speaking a language which nobody could understand. There is no doubt that they were deportees as their camp was severely isolated and they worked under armed guard. They were very ragged and dirty and apparently half-starved; every-one had a bag tied to his back with ropes, which they did not put down even while at work.

It appears that the construction of aerodromes is going on feverish-ly all over the Soviet Union. A friend of the M.'s, a Lithuanian en-gineer, who had been deported to Russia in 1944, returned in 1947 and told his friends that he had been engaged in building a railway from Siberia to the Manchukuo frontier. He had also said that a series of very large aerodromes were built at regular intervals along a straight West-Eastern line through Siberia, and even mentioned the names of the places which Mrs. M. had un-fortunately forgotten. German P-OW's and, to a smaller extent, slave-labor, had been used as workers and many German engineers and spe-cialists were directing and super-vising the work. This staff, includ-ing the Lithuanian engineer, had been treated very humanly and even allowed a certain amount of free-dom, probably owing to the location of the constructions which lay in entirely uninhabited and desert vic-inities, bears walking around the barracks at night. The food had been sufficient and almost exclusi-vely American: bacon, canned meat, biscuits, still with their blue Ameri-can labels on.

It is not only in Siberia that there are American goods; in the black market of large towns, such as Riga and Kaunas, you can buy towels, under-clothing, flour, etc. all with UNRRA marks, if you only have the money. The people know that these goods come from the USA, and that America is a rich and powerful country. The saying goes that "first they sent us these things and soon they will come and make life better for us". This atti-tude of mind prevails among the Russians as well as among the Bal-tic peoples, and even the NKVD sol-diers, when drunk, say that "the moment the Americans come, we shall put up our hands". Every-body is waiting and praying for a war, be they Russians or aliens.

When asked to relate how she had managed to escape from Lithuania, Mrs. M. shuts up like a clam. She says that all the people who helped her are within reach of the NKVD and that her lips are sealed. The only thing she says is that they came via Poland, with forged Polish passports and little Rosemarie even speaks Polish now, having been re-hearsed and taught it for months in order not to betray the family by an inadvertent Lithuanian word. In Poland they boarded a Swedish ship, the little girl being carried on board by a seaman, camouflaged as a bundle of blankets. She had not even made a sound during the entire

voyage as her mother had told her that they would all be thrown in-to the sea if anybody heard them. They had lain in the bottom of an iron ship for six days and, though hungry and thirsty, had suffered the most from cold and the ear-splitting noise the ice floes made when strik-ing the iron hull. Edvard, a bright and intelligent little chap, has de-veloped a slight stammer from the nervous strain and the cold has so seriously damaged his feet that he limps about in felt slippers. Say-ing good-bye I gave Rosemarie some money to buy sweets with. The bright Swedish coin almost covers the little palm and seems to give pleasure.

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas mūsų specialybė.

Kambarių Popieravimas Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas:
KENmore 8794.
Cleveland, Ohio

Pilnai Padengta Apdrauda.

UTah 1-4515

W. DEBESIS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3

Automatinis GASU ANGLIM šildymas

Lengviau — Pigiau — švelniau

TAISOM IR PARDUODAM VISOKIUS FURNASUS Elektriskus ir Gaso Padargus — Vandens šildymo Tankas Jeigu mes negalim pataisyti tai niekas Nepataisys. Automatic Controls Tools Hardware

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

7502 St. Clair Avenue Cleveland

PO. 9548 Frank Orpse (Urbšaitis) Sav. LI. 0237
AKRONE kreiptis: HANK HOLLISH — Stadium 4793

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnį rinkinį Deimantų, Žiedų, Laik-rodėlių ir visokių graždaikėlių, už nupigintą kainą.

CHUNG KING RESTAURANT

2152 Rockwell Avenue

Duoda Kiniškus ir Amerikoniškus Valgius

Pietūs nuo 11 ryto iki 2 po pietų

Atdara kasdien nuo 11 ryto iki 4 val. ryto.

Duodame Musų Puikią Cantonese Vakariėnę.

Rezervacijoms šaukit MAIN 9364.

Wilkeliš Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENTIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

Lasnik Cafe

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užėiga
6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Prie U. S. Route 20 ir U. S. Route 6.

Užkviečiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.
Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai